

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket i Westerås

under läsåret 1880—1881

jemte

Inbjudning

till

Års-Examen och Slutöfningarna

den 10 Juni 1881

af

Ludvig Mossberg,

Läroverkets Rektor.

Innehåll: *Redogörelse för Allmänna Läroverken i Westerås, Sala och Arboga samt Stadspedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

Redogörelse
för
Högre Allmänna Läroverket i Westerås

under läsåret 1880—1881

jemte

Inbjudning

till

Års-Examen och Slutöfningarna

den 10 Juni 1881

af

Ludvig Mossberg,
Läroverkets Rektor.

~~~~~

Innehåll: *Redogörelse för Allmänna Läroverken i Westerås, Sala och Arboga samt Stadspedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

~~~~~
Westerås, A. F. Bergh, 1881.

I. Redogörelse för högre allmänna Läroverket i Westerås.

A. Undervisningen.

Höstterminen började den 28 Augusti och slutade den 17 December.

Vårterminen började den 22 Januari och kommer att avslutas den 19 Juni.

Undervisningen, som hela läsåret fortgått utan afbrott, har likasom under nästföregående läsåar varit förlagd till följande tider på dagen: kl. 7—9, 11—12, $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}3$ samt $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ på Måndags- och Thursdagseftermiddagar. Gemensam morgonbön med bibelläsning och förklaring, hvilken omfattat de 10 sista kap. af *Math.* samt hela *Johannis Evangelium*, har egt rum hvarje läsdag på fjerdedelstimmén före klockan 7. Gemensam aftonbön har hållits Måndagar och Thursdagar. För första klassen har morgonbönen börjat kl. $7\frac{1}{4}$ och läsningarna kl. $7\frac{1}{2}$.

Gudstjenst har hållits hvarje Söndag med ungefär halfva lärjungeantalet på skolsalen, under det att de öfriga öfvervarit gudstjensten i domkyrkan, enligt af Rektor bestämd ordning. Responsorierna vid gudstjensten i domkyrkan hafva utförts af skolorngdomens chör.

Gymnastiköfningarna hafva varit förlagda till förmiddagarna kl. $\frac{1}{2}11$ —11, 12— $\frac{1}{2}1$ alla dagar i veckan. Öfningarna i målskjutning med salongsgevär samt fäktning hafva egt rum kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ tre dagar, kl. 9—10 en dag i veckan. Målskjutning med skarpa skott egde rum på Lördagseftermiddagarna under Höstterminen så länge väderleken det tillät samt mot slutet af Vårterminen.

Sångöfningarna hafva egt rum kl. 9— $\frac{1}{2}10$ fyra dagar, kl. $\frac{1}{2}11$ —11 fyra dagar, kl. $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ två dagar, kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ tre dagar i veckan.

Instrumentalöfningarna hafva hållits en dag kl. $\frac{1}{2}10$ — $\frac{1}{2}11$, två dagar kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$.

Teckningsöfningarna hafva egt rum kl. 7—8 två dagar, kl. 8—9 tre dagar, kl. 11—12 tre dagar, kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$ två dagar, kl. $\frac{1}{2}2$ — $\frac{1}{2}3$ en dag, kl. $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ tre dagar, kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ en dag i veckan.

Under detta läsåar har ett ytterligare försök gjorts att få tillbaka reallinien inom sjunde klassen vid härvarande läroverk, hvilken genom Kgl. Circuläret den 1 Juni 1877 indrogs. En underdånig petition i detta syfte blef nämligen i sistlidne December månad genom en af Stadsfullmäktige i Westerås tillsatt kommitté uppsatt och kringvänd i Westerås och dess omnejd, och saken omfattades med sådant intresse, att petitionen erhöll icke mindre än 530 underskrifter af personer tillhörande olika samhällsklasser. Denna underdåniga petition blef den 21 December 1880 framlemnad till

H. M. Konungen af en Deputation, som anfördes af H. H. Eforus öfver Westerås Stifts läroverk och i hvilken deltog Westmanlands läns Landstings Ordförande, Westerås Läroverks Rektor, Borgmästaren i Köping samt Kommunalstyrelsernas Ordförande i Westerås, Arboga och Sala.

Någon resolution i anledning häraf har ännu icke afhörts.

Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats, öfningslärarnes undervisningstimmar däri icke inberäknade, inhämtas af följande tabeller:

Klass.	Antal närvarande lärjungar.					Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnda klasser.												Summa.		
	Gemensam linje Kl. 1-3.	Reallinje.	Latinlinje		Summa.	1-3.	4-5.			6-7.										
			utan Grekiska.	med Grekiska.			Särskilda för Reallinjen.	Särskilda för Latinlinjen.	Gemensamma för Real- och Latinlinjerna.	Särskilda för Reallinjen.	Särskilda å Latinlinjen			för frivillig undervisning						
											för Latinlinjens alla lärjungar.	endast för dem som ej äro Grekiska.	som ej äro Grekiska.	Hebreiska.	Engelska.					
Höstterminen 1880.	1	38	—	—	38	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	
	2	36	—	—	36	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	
	3 a)	20	—	—	20	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	
	3 b)	18	—	—	18	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	
	Real-Latin 4	—	9	27	36	—	22	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	
	" " 5	—	7	27	34	—	—	29	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	
	" " 6:1	—	8	11	25	—	—	—	—	—	29	25	7	5	—	—	—	—	66	
	" " 6:2	—	1	5	15	—	—	—	—	—	7 ¹	25	7	5	—	—	—	—	44	
Latin 7:1	—	—	3	9	—	—	—	—	—	—	24	6	4	1	1 $\frac{1}{2}$	—	—	36 $\frac{1}{2}$		
" 7:2	—	—	5	4	9	—	—	—	—	—	24	6	4	1	1 $\frac{1}{2}$	—	—	36 $\frac{1}{2}$		
		112	25	78	25	240	108	22	36	38	—	36	98	26	18	2	3	387 ²		
Vårterminen 1881.	1	35	—	—	35	<i>Ann.</i> ¹ R. 6:2 (en lärjunge) har läst 17 t:r tillsammans med R. 6:1 och 5 t:r tillsammans med 7:1. ² Härtill komma morgonbönderna, beräknade för kl. 1 till 1 $\frac{1}{2}$ t:e, för de öfriga klass. till 4 t:r.														
	2	37	—	—	37															
	3 a)	19	—	—	19															
	3 b)	17	—	—	17															
	Latin-Real 4	—	9	27	36															
	" " 5	—	7	27	34															
	" " 6:1	—	8	12	25															
	" " 6:2	—	1	5	15															
Latin 7:1	—	—	3	8																
" 7:2	—	—	5	9																
		108	25	79	23	235	lika med Höstterminen 1880.													

Begagnade läroböcker och genomgångna lärokurser i läseämnena inom de särskilda klasserna och afdelningarna inhemtas af nedanstående uppgift om

Genomgångna Pensa under läsåret:

Kristendom.

- Kl. 1.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Steinmetz' lärobok, Gamla test. — 1:sta hufvudstycket af Katekesen. — Valda psalmer.
- Kl. 2.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Steinmetz' lärobok, Nya test. — Katekes: 2:a hufvudst. — Bibelläsning och psalmer.
- Kl. 3.* *a) & b)* hvardera 3 tim. — Bibl. Hist.: repetition af Steinmetz' lärobok. — Katekes: 3:dje, 4:de och 5:te hufvudst. — Bibelläsning och psalmer.
- Kl. 4.* R. & L. tillsammans 2 timmar. — Katekes: 1:a och 2:a hufvudst. — Bergs Bibelhandbok, Gamla test. — Bibelläsning: Luk. Ev. kap. 1—12 med förklaring.
- Kl. 5.* R. & L. tillsammans 2 timmar. — Katekes 3—5 hufvudst. — Bergs Bibelhandbok, Nya test. — Mat. Ev. kap. 15—28.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Förra hälften af Norbecks Teologi. — 1:sta perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Apostlagerningarna.
Real-linien. — Gamla samt medeltidens kyrkohistoria efter Cornelii lärobok. — Apostlagerningarna.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Senare hälften af Norbecks Teologi. — 2:dra perioden af Cornelii kyrkohistoria. — Korinterbrefven.
Real-linien. — Hufvudsakligen samma kurs som Kl. 7. Lägre afdelningen.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Norbecks Teologi. — 3:dje perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Romare- och Galaterbrefven.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Repetition af Norbecks Teologi och Cornelii Kyrkohistoria i sammanhang med läsning och förklaring af viktigare hänvisningsställen i den Hel. Skrift.

Svenska.

- Kl. 1.* 5 tim. — Läsning af stycken ur Sundéns och Modins samt Folkskolans läsebok jämte, der innehållet därför lämpat sig, öfning att med egna ord återgifva det lästa. Undervisning i språkläran meddelad, dels i sammanhang med den i tyska språket, dels med ledning af Sundéns lärobok. Satsbildningsöfningar. Rättskrifningsöfningar.
- Kl. 2.* 6 tim. — Läsning af stycken ur Sundéns och Modins och Folkskolans läsebok samt ur Frithiofs saga och Fänrik Ståls sägner med redogörelse för innehållet. Lärjungarne hafva äfven efter eget val fått muntligen återgifva innehållet af smärre berättelser och sagor. Det viktigaste af formläran samt af läran om den enkla och

sammansatta satsen. Rättskrifningsöfningar. Skriftliga översättningar från tyskan på lärorummet.

- Kl. 3.* a) & b) hvardera 6 tim. — Läsning af valda stycken på vers och prosa med redogörelse för innehållet af det lästa. Formläran utförligare samt satsläran till satsförkortningar efter Sundéns lärobok. Rättskrifning efter diktamen med iakttagande af interpunktionsreglerna. Satsanalys och satsbildningsöfningar. Skriftliga översättningar från tyskan på lärorummet.
- Kl. 4.* R. & L. tillsammans 4 tim. — Läsöfningar som i föregående klass. Formläran och satsläran fullständigt efter Sundéns språklära. Satsanalys. Interpunktionsöfningar. En uppsats öfver lättare ämne eller översättning från tyskan hvarannan vecka på lärorummet.
- Kl. 5.* R. & L. hvardera 3 tim. — Läsöfningar. Svenska språkets syntax jämte satsöfningar. Repetition af form- och satslära. Rättstafningsläran afslutad i samband med rättstafnings- och interpunktionsöfningar. En uppsats eller översättning hvarannan vecka.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska och Reala linien.* 2 tim. hvardera. — Läsning af skandinavisk litteratur i förening med lämpliga förklaringar samt underrättelser om författarne. Ordbildningslära. Satsanalys. Verslära. En uppsats eller översättning hvarannan vecka.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Läsning af skandinavisk litteratur som i föregående afdelning. Översigt af nordiska mytologien med ledning af Sundéns lärobok jämte läsning af Eddas Gudäsånger i Gödeckes översättning. Stillära efter Sundéns och Modíns lärobok. Dispositions- och talöfningar. En uppsats eller översättning hvarannan vecka.
- Högre afdeln. Reala linien* har läst tillsammans med R. 6:1.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 2 tim. — Läsning af skandinavisk litteratur. Dispositions- och talöfningar. Literaturhistoria med ledning af Claësons lärobok t. o. m. Gustavianska perioden. En utförligare uppsats i månaden.
- Högre afdeln.* 2 tim. Läsning som i föregående afdeln. Dispositions- och talöfningar. Literaturhistorien afslutad. En utförligare uppsats hvarje månad.

Latin.

- Kl. 4.* 8 tim. — Törnebladhs elementarbok: 35 st. — Grammatik: det allmännaste af formläran efter Ellendt—Seyfferts lärobok. — Skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 5.* 8 tim. — Cornelius Nepos: Miltiades, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Iphicrates, Chabrias. — Grammatik: Formlära och kasuslära efter Ellendt—Seyfferts lärobok. — Extemporerade öfningar.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln.* 8 tim. — Cæsar: första boken af de bello Gallico. — Ovidius: Metamorphoserna: Cadmus och 112 v. af Niobe (Cavallins upplaga). — Grammatik och prosodik efter Ellendt—Seyffert. — Extemporerade öfningar på lärorummet. — Ett hemthema hvarje vecka.
- Högre afdeln.* 8 tim. — Livius: 31 kap. af första boken. — Virgilius: Æneid: fjärde boken. — Cicero: valda bref (2, 3, 4, 7, 9, 12, 14, 16 och 17 efter Frigells upplaga). — Grammatik och prosodik efter Ellendt—Seyffert. — Extemporerade öfningar på lärorummet. — Ett hemthema hvarje vecka.

- Kl. 7. Lägge afdeln.* 8 tim. — Livius I, 43—II, 40. — Virgiliæ Æneid III. — Horatius Od. I, 1—20. — Repetition af syntaxen (utom Ablativus). — Extemporalier. — Ett hemthema hvarje vecka.
- Högge afdeln.* 8 tim. — Livius III, 30—72. — Virgiliæ Æneid: II. — Horatius Od. I, 25—38. II. — Cicero Tusculan. I. — Grammatik repeterad. — Extemporalier. — Antiquiteter. — Ett hemthema hvarje vecka.

Grekiska.

- Kl. 6. Lägge afdeln.* 7 tim. — Grammatik: Det vigtigaste af formläran till de oregelbundna verben. — Aulins läsebok: Valda öfningar. — Xenophons Anabasis I. 1—2. — Skriföfningar å lärorummet.
- Högge afdeln.* Grammatik: Hela formläran fullständigare genomgången. — Xenophons Anabasis I, II. — Homeri Odysse I, 1—110 jemte motsvarande ur Episka formläran. — Skriföfningar å lärorummet.
- Kl. 7. Lägge afdeln.* 6 tim. — Grammatik: Oregelbundna verb, repetition af öfriga formläran. — Det vigtigaste af Syntaxen till Infinitiven. — Xenophons Anabasis V, VI, 1—2 IV, 1—2. — Homeri Odysse I, II, III, 1—325. — Grunddragen af Episka formläran och Homeriska Metriken. — Skriföfningar å lärorummet.
- Kl. 7. Högge afdeln.* 6 tim. — Grammatiken afslutad och repeterad. — Xenophons Anabasis V, VI, 1—2. Plato: Krito och Apologia Socratis. — Homeri Iliad I, II, III. Extemporerad läsning. — Skriföfningar å lärorummet.

Hebreiska.

- Kl. 7. Lägge afdeln.* 2 tim. — Grammatik efter Lindbergs lärobok. — Innanläsnings- och öfversättningsöfningar.

Tyska.

- Kl. 1.* 6 tim. — Substantivens, adjektivens, personliga, possessiva och demonstrativa pronomens samt hjälpverbens böjning jämte det svaga regelbundna verbets aktiva och passiva former efter Calwagens språklära. — Öfningar i särskiljande af den enkla satsens delar. — Calwagens elementarbok: kurs I, dels muntligen, dels skriftligen genomgången.
- Kl. 2.* 7 tim. — Det vigtigaste af formläran efter Calwagens språklära. — Calwagens elementarbok: kurs II fullständigt, dels muntligen, dels skriftligen samt 2:a afdeln. st. 1—17, 21. — Öfningar i särskiljande af ordklasser, satsdelar och olika slags satser. — Vokabelläsning.
- Kl. 3.* *Afdeln. A. & B.* hvardera 7 tim. — Substantivens genuslära, de starka verben jämte repetition af formläran, efter Calwagens lärobok. — Calwagens elementarbok: 2:a afd. fullständigt. — Extemporalier st. 1—12. — Vokabelläsning samt skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 4.* *R. & L.* tillsammans 4 tim. — Formläran efter Calwagen repeterad samt af synta-

xen det viktigaste till verbet. — Calwagens läsbok: sid. 1—47. — Extemporalier efter Calwagens elementarbok. — Ett hemthema hvarannan vecka.

- Kl. 5.* *R. & L.* tillsammans 3 tim. — Formläran och det viktigaste af syntaxen efter Calwagen. — Calwagens läsbok: sid. 65—112 (2:dra uppl.) af pros. afdeln. samt st. 1—12 af den poet. afdeln. — Extemporalier efter Calwagens elementarbok och öfversättningsöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Latin-linien.* 1 tim. — Repetition af grammatiken. — Calwagens läsbok: st. 19, 21, 23, 25, 27, 32 af pros. afdeln. samt st. 13—30 af poet. afdeln. *Real-linien.* 2 tim. — Grammatiken repeterad. — Calwagens läsbok: st. 19, 21, 23, 25, 27, 32, 34 af pros. afdeln. samt st. 13—30 af poet. afdeln. — Extemporalier efter Hammar. — Ett hemthema hvarannan vecka.
- Högre afdeln. Latin-linien.* 1 tim. — Grammatiken fullständigt med repetition. — Calwagens läsbok: st. 19, 21, 23, 25, 27, 29, 32, 34 af pros. afdeln., samt st. 13—30 af poet. afdeln. — Lokutionsöfningar.
- Real-linien.* 2 tim. — Detsamma som lägre afdelningens real-linie samt dessutom Schillers "Wilhelm Tell" 2 akt. — Lokutions- och talöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Engelska.

- Kl. 4.* *Real-linien.* 7 tim. — Modins språklära och elementarbok: uttals- och formlära inöfvade i sammanhang med elementarbokens 1:a kurs. — Wallströms läsbok sid. 1—24.
- Kl. 5.* *Real-linien.* 7 tim. — Modins språklära: formläran fullständigare; hufvudreglorna af syntaxen inöfvade i sammanhang med elementarbokens 2:a kurs. — Sturzen-Beckers läsbok: I kursen sid. 1—56.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Icke-Greker.* 4 tim. — Modins språklära: uttalsläran samt det viktigaste af formläran. — Elementarboken: 1:a kursen. — Sturzen-Beckers läsbok: första afdeln. af första kursen.
- Real-linien.* 3 tim. — Modins språklära: formläran samt syntaxen fullständigare till Verbets hufvudformer. — Sturzen-Beckers läsbok: I kurs., sid. 71—224, med undantag af st. 66.
- Högre afdeln. Icke-Greker.* 4 tim. — Modins språklära: repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen i sammanhang med 2:a kursen af elementarboken. — Sturzen-Beckers läsbok: I kursen sid. 23—136. — Lokutions- och talöfningar.
- Real-linien.* 3 tim. — Detsamma som lägre afdelningens real-linie.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln. A.* 2 tim. (frivill.) — Modins språklära: uttalsläran och formläran jämte första kap. af syntaxen. — Elementarboken: 1:a kursen. — Sturzen-Beckers läsbok: första afdeln. af första kursen.
- Lägre afdeln. B.* 2 tim. — Modins språklära: repetition af formläran och syntaxen med extemporalier efter Philp. — Sturzen-Beckers läsbok: 1:a kursen, sid. 167—224. — Macaulay's History of England: 1:a kap., sid. 1—24 af Moréns uppl. — Talöfningar efter "the English Echo."
- Högre afdeln. A.* 2 tim. (frivill.) — Repetition af formläran samt det viktigaste

af syntaxen i sammanhang med elementarbokens 2:a kurs. — Sturzen-Beckers läsbok: I kurs., sid. 20—98.

Högre afdeln. B. 2 tim. — Modins språklära fullständigt med repetition. — "The Lady of the Lake" af Walter Scott: Canto 1—3. — Talöfningar efter "the English Echo."

Franska.

Kl. 5. *L. & R.* 3 tim. — Oldes språklära: första kursen af kap. 1—6. — Oldes läsbok: öfversättning till svenska och till franska af st. 1—34.

Kl. 6. *Lägre afdeln. Latin-linien.* 4 tim. — Oldes språklära: 1:sta och en del af andra kursen af kap. 2—7. — Oldes läsbok: 1:sta afdeln. st. 35—75. — Öfversättning, muntlig och skriftlig, till franska af st. 35—68. — Lokutionsöfningar.

Real-linien. 4 tim. — Lika med latin-linien.

Högre afdeln. Latin-linien. 4 tim. — Oldes språklära: 1:sta och 2:dra kursen af kap. 2—9. — Oldes läsbok: 2:dra afdelningen samt af 3:dje st. 1 och 4. — Dels muntlig dels skriftlig öfversättning till franska efter Olde, Drysen och Philp. — Lokutionsöfningar.

Real-linien. 4 tim. lika 6:1 real.

Kl. 7. *Lägre afdeln. A.* 3 tim. — Oldes språklära: kap. 2—11. — Oldes läsbok: de poetiska styckena. — "Le verre d'eau" af Scribe. — Skriföfningar efter Pauli och Philp. — Lokutionsöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Lägre afdeln. B. 4 tim. — Detsamma som afdeln. A. samt dessutom skriföfningar på lärorummet.

Högre afdeln. A. 3 tim. — Oldes språklära fullständigt med repetition. — "L'ambitieux" af Scribe de 2 sista akt. — "Les femmes savantes" af Molière. — Extemporalier och lokutionsöfningar efter Philp. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Högre afdeln. B. 4 tim. — Detsamma som afdeln. A. samt dessutom talöfningar efter "Echo français."

Historia och Geografi.

Kl. 1. 4 tim. (2 i hist. och 2 i geogr.) — Historia: Ekelunds mindre lärobok till Gustaf I jemte läsning af samma period i Sjögrens läsebok. — Geografi: det allmännaste om verdensdelarna efter jordglob och globkartor. — Sverige, Norge, Danmark och Finland efter Palmblads lärobok.

Kl. 2. 5 tim. (3 hist. och 2 i geogr.) — Historia: Ekelunds lärobok från och med Gustaf I till och med Carl XII jemte läsning af samma period i Sjögrens läsebok. — Geografi: öfriga Europas.

Kl. 3. *a) & b)* hvardera 5 tim. (3 i hist. och 2 i geogr.) — Historia: från Frihetstidens början till lärobokens slut jemte läsning af motsvarande period i Alanders läsebok. — Geografi: Asiens, Afrikas, Amerikas och Australiens.

Kl. 4. *R. & L.* 5 tim. (4 i hist. och 1 i geogr.) — Historia: Gamla och Medeltidens efter

- Pallins lärobok jemte läsebok af Sjögren. — Geografi: den Mathematiska samt Europas och Asiens fysiska och politiska.
- Kl. 5.* R. & L. 4 tim. (3 i hist. och 1 i geogr.) — Allmän historia: repetition af Gamla och Medeltidens. — Nyare tidens af Pallin läst och repeterad. — Svenska historien efter Ekelunds mindre lärobok repeterad. — Geografi: den mathematiska samt alla verldsdelarnas fysiska och politiska.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Historia: Gamla och Medeltidens efter Pütz' läroböcker jemte repetition. — Geografi: den fysiska samt Skandinaviens fysiska och politiska.
- Rel-linien.* 3 tim. — Historia: Fäderneslandets från och med Gustaf I efter Ekelunds större sammandrag jemte repetition. — Geografi: repetition af de Skandinaviske ländernas fysiska och politiska.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Historia: Hela Svenska historien efter Ekelunds större sammandrag jemte repetition. — Geografi: repetition af de Skandinaviske ländernas fysiska och politiska.
- Real-linien.* 3 timmar. Lika med kl. 7, lägre afdeln.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 3 tim. — Historia: Palmblads lärobok i Nyare tidens till 1815 flera gånger genomgången samt repetition af Fäderneslandets från Gustaf I.
- Högre afdeln.* 3 tim. — Repetition af Gamla, Medeltidens och Nyare tidens historia äfvensom af Fäderneslandets. — Geografi: repetition.

Matematik.

- Kl. 1.* 4 tim. — Aritmetik (Nyströms lärobok): de fyra räknesätten med hela tal samt tillämpning på sorter; läran om decimaler meddelad i sammanhang med reduktion af dekadiska sorter; hufvudräkning.
- Kl. 2.* 5 tim. — Aritm.: metersystemet genomgånget i sammanhang med repetition af decimalbråk och sorter; allmänna bråk; hufvudräkning. — Geometri: åskådninglära.
- Kl. 3.* a) & b) vardera 5 tim. — Aritm.: läran om bråk avslutad; tillämpning på sorter, regula de tri, procenträkning; metersystemet. — Geom.: Eukl. B. I satserna 1—12 med bevis för problemen; linearteckning.
- Kl. 4.* L. & R. tillsammans 5 tim. — Aritm.: repetition af regula de tri och intresseräkning. — Geometri: Euklides' (Lindman) böck. I, II. — Algebra (Björling): obrutna kvant: addit., subtr., multiplikation och upplösning i faktorer.
- Kl. 5.* L. & R., vardera 5 tim. — Aritm.: intresse-, rabatt- och diskonträkning; repetition af det föregående; planimetriska och sfereometriska räkneexempel. — Geom.: Euklides' (Lindman) böck. III—IV; öfningsproblem. — Algebra (Björling): obrutna kvant: division, läran om bråk, negat. kvant:, lättare eqvationer af 1:a gr. med en obekant.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Algebra: eqvationer af 1:sta graden med 1 obekant, irrationela kvantiteter, kvadrat-rötter ur siffer-tal; problem. — Aritmetik: läran om bråk repeterad. — *Icke-Grckerna.* 1 tim. — Problemlösning.
- Real-linien.* 7 tim. — Aritm.: intresse-, rabatt- och diskonträkning. — Geom.: repet. af Eukl. böck. II, III, IV med öfningsatser; Lindmans tillämpning af proportionsläran på plangeometrien, kap. 1. — Algebra: eqvationer af 1:a gr. med en

obekant, läran om irrationela qv:er qvadratrötter, räkning med radikaler, proportionslära (Hultman); Björlings problemsamling, 1:sta afdeln. — En skriftlig uppsats i månaden.

Högre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Algebra: qvadratrötter, räkning med radikaler, imaginära kvantiteter, eqvationer af 2:dra graden (till art. 6, kap VIII, Björl.); problem; proportionsläran (Hultman). — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta; algebraiska och geometriska problem.

Real-linien. 7 tim. (hvaraf 5 t. gem. med 6:1 R.). — Algebra: eqv:er af 1:a gr. med flera obekanta, eqv. af 2:a gr. med en obekant. roteqvationer, läran om rötter, potenser, logaritmer; proportionslära; problem. — Geometri: repet. af Eukl. böck. II, III, IV; tillämpning af proportionsläran på plangeometrien, kap. 1 och 2. — En skriftlig uppsats i månaden.

Kl. 7. Lägre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Algebra: eqvationer af 2:dra graden (till § 4 Björl.) samt tillämpning härpå på problem af planimetriskt och omväxlande innehåll. — Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien till läran om likställda figurer (Lindm.) samt problem för tillämpning såväl härpå som af föregående kurs. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Geometriska och algebraiska problem samt läran om rötter (Lindm.).

Högre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Algebra: eqvationer af 1:sta graden samt enklare system af 2:dra graden med flera obekanta; problem; repetition. Under Vårterminen har 1 timme i veckan användts till skriftlig behandling af problem. — Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien avslutad; problem; repetition. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Läran om potenser, logaritmer och progressioner samt öfning i logaritmiska tabellers bruk. Ett hem-skriptum hvarannan vecka.

Naturalhistoria och Naturlära.

Kl. 1. 2 tim. — Öfversigt af människans kroppsbyggnad efter Almqvists och Lagerstedts lärobok samt med ledning af Gumperts väggtafflor. Beskrifning af typer för de viktigaste afdelningarne af däggdjur och foglar samt af 8 växter efter samma lärobok. Undersökning af lefvande växter på lärorummet.

Kl. 2. 2 tim. — (Almqvist—Lagerstedts lärobok). Beskrifning af typer för de viktigaste afdelningarne af kräldjur, groddjur, fiskar och ryggradslösa djur (sidd. 125—150). Afslutning af växttyperna (sidd. 14—17), de fanerögama växternas yttre organ (sidd. 18—28) samt Linnés sexualsystem genomgånget med ledning af "öfversigt öfver märkligare växter" i samma lärobok (sidd. 29—71), Thedenii skolbotanik samt lefvande och torkade växter. Botaniska exkursioner*.

Kl. 3. a) & b) hvardera 2 tim. — (Sandbergs lärobok). Foglar, kräldjur, groddjur, fiskar och ryggradslösa djur (sidd. 81—128). Läran om de fanerögama och kryptogama växterna (sidd. 150—187). Botaniska exkursioner.

Kl. 4. L. & R. tillsammans 2 tim. — (Sandbergs lärobok). Kräldjur, groddjur, fiskar och ryggradslösa djur (sidd. 99—128). De nakenfröiga och kryptogama växterna (sidd. 179—187). Botaniska exkursioner*. — Fysik: Läran om egenskaper, som tillkomma alla kroppar, om aggregationstillstånden, om vätskors och gasers egenskaper samt värmeläran påbörjad, efter Almqvists lärobok (sidd. 1—27).

* I följd af den ovanligt sena våren hafva endast få exkursioner egt rum.

- Kl. 5.* L. & R. tillsammans 2 tim. — (Sandbergs lärobok). Läran om foglarne samt hjert-bladsväxterna. Undersökning af lefvande växter och botaniska exkursioner.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Botanik: Areschougs lärobok (Lund 1875), 3:e afdelningen innehållande de fanerogama växternas systematiska indelning. Undersökning af lefvande växter. Exkursioner.
- Real-linien.* 1 tim. — Samma kurs som klassiska linien.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Botanik: Repetition af Areschougs lärobok; undersökning af lefvande växter; botaniska exkursioner. — Zoologi: läran om människokroppens byggnad efter Wahlstedts lärobok.
- Real-linien.* 1 tim. — Samma kurs som klass. linien.

Kemi och Fysik.

- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klass. linien.* 1 tim. — Fysik: Christies lärobok om fasta, flytande och gasformiga kroppars egenskaper (§§ 1—33).
- Real-linien.* — Fysik 3 tim. Floderi lärobok, statiken med problemlösningar samt läran om magnetism och elektricitet. — Kemi 2 tim. Blomstrands lärobok till metallerna.
- Högre afdeln. Klass. linien.* 1 tim. — Fysik: Christies lärobok, om fasta, flytande och gasformiga kroppars egenskaper jemte valda problem ur Lindebergs problemsamling.
- Real-linien.* — Floderi lärobok, läran om ljudet, ljuset och värmet med åtskilliga dithörande problem. — Kemi, 2 tim. Blomstrands lärobok, de viktigaste metallerna till silfret och repetition af metalloiderna.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* — Fysik 2 tim. Läran om ljuset, elektriciteten och värmet efter Christies lärobok, samt öfning i lösning af problem.
- Högre afdeln.* — Fysik 2 tim. Läran om elektricitet och magnetism samt om värmet; repetition; öfning i lösning af problem.

Filosofisk Propædeutik.

- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 1 tim. — Antropologi efter Sjöbergs och Klingbergs lärobok.
- Högre afdeln.* 1 tim. — Antropologi och Logik efter Sjöbergs och Klingbergs läroböcker.

I välskrifning hafva klass. 2—3 undervisats hvardera en timme, klassen 1 två timmar i veckan.

Undervisningen i teckning har varit på följande sätt anordnad:

- Kl. 1.* 1 tim. — Första afdelningen af den bundna teckningen, i ritbok med quadratiskt rutnät.

- Kl. 2.* 1 tim. — Andra afdelningen af densamma, i ritbok med punkteradt papper.
- Kl. 3.* a) & b) hvardera 1 tim. — Förberedande öfningar till den fria teckningen, i ritbok med hvitt papper, samt en del af de enklare Stuhlmanska väggtaflorna.
- Kl. 4.* *Real.* 3 tim. — Stuhlmans samt första hälften af Wohliens väggtaflor: Linearritning. De första grunderna, enl. Pasch's handbok.
Frivill. 1 tim. — Stuhlmans och några af Wohliens väggtaflor.
- Kl. 5.* *Real.* 3 tim. — Stuhlmans gipser för konturteckning, klotsritningens första grunder. Linearritning: Ytmönster enl. Pasch.
Frivill. 1 tim. — En del af Wohliens väggtaflor och Stuhlmans gipser för konturteckning.
- Kl. 6: 1.* *Real.* 3 tim. — Klotsritning: Plansidiga klotsar i frontställning. Linearritning: Ytmönster enl. Pasch.
Icke-Greker 2 tim. — En del af Stuhlmans och Wohliens väggtaflor samt Stuhlmans gipser för konturteckning.
- Kl. 6: 2.* *Real.* 3 tim. — Klotsritning: Plansidiga klotsar i frontställning. Linearritning: Ytmönster enl. Pasch.
Icke-Greker 2 tim. — Stuhlmans gipsmodeller för skuggning.
- Kl. 7: 1.* *Icke-Greker* 2 tim. — En del Wiener-gipsmodeller med skuggning, framställande bladverk, blommor, listverk m. fl. ornamentika former.
- Kl. 7: 2.* *Icke-Greker* 2 tim. — Detsamma som kl. 7: 1.

Den 3 och 4 November inspekterades Teckningsöfningarna vid läroverket af Slotts-Intendenten R. W. O. E. A. *Jacobsson*.

Vid sångöfningarna, som upptagit 8 timmar i veckan, hafva lärjungarne varit fördelade i 5 sångklasser, hvilka varit oberoende af läsklasserna.

För de särskilda sångklasserna hafva kurserna och undervisningstiden varit följande:

<i>Första sångklassen</i>	(32 elever)	1 tim.: 16 stycken af Lundhs sångskola.
<i>Andra</i>	„ (28 elever)	1 tim.: 1:sta delen af Lundhs sångskola.
<i>Tredje</i>	„ (29 elever)	1 tim.: Cronhamns sånglära.
<i>Fjerde</i>	„ (35 elever)	2 tim.: Blandade Körer, Duetter och Trior.
<i>Femte</i>	„ (36 elever)	2 tim.: Blandade Körer och Quartetter.

Äfven hafva 17 elever 1 timme öfvats i notläsning samt kännedom om musikaliska tecken och termer.

Dessutom hafva de 3 lägsta sångklasserna haft 1 timme i veckan Koralsång, hvori äfven 4:de sångklassen deltagit 1 timme hvarje månad.

Samtliga sångelevernas antal har varit 177.

I Violin- och Orgelspelning hafva 37 lärjungar erhållit undervisning, och hafva dervid användts Davids Violinskola, Kaysers och Kreutzers etyder samt Hennings Violinskola. Undervisningstiden har varit 3 timmar i veckan.

Vid Gymnastik- och Vapenöfningarna voro under kalenderåret 1880 lärjungarna fördelade på trenne afdelningar sålunda, att 7:2 utgjorde en afdelning, 7:1—5 en afdelning och 4—1 en afdelning. Andra afdelningen var indelad i 4, den tredje i 8 ungefär lika stora underafdelningar. Gymnastiköfningarna egde rum för klass. 7:1—5 kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 och för klass. 4—1 kl. 12— $\frac{1}{2}$ 1 hvarje dag i veckan.

Gemensamma öfningar i gevärsexercis och manöver för klass. 7:1—5 förehades stundom å nämnde timmar, hvarjemte klass. 5 särskildt öfvades i dessa ämnen m. m. Onsdagar kl. 5—6. I bajonettfäktning öfvades klass. 7:1—6 Fredagar kl. $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7.

I fäktning med florett och sabel erhöllo lärjungarne i klassen 7:2 undervisning Måndagar och Thursdagar kl. $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7.

Målskjutning med salongsgevär förehade klass. 7:1 och 6, ett skjutlag i sender, å Gymnastiksalen Onsdagar kl. 9—10. Öfriga genom Kongl. Cirkuläret den 23 Mars 1870 föreskrifna militäröfningar, som erfordra en blidare årstid, egde rum på särskildt för hvarje gång med hänsyn till väderleken bestämd tid, skjutöfningarna med klass. 7:2 dock alltid på Lördags eftermiddagarna. Öfningarna omfattade målskjutning i skjutbana för klass. 7:2 samt afdelnings- och kompaniexercis i såväl spridd som slutten ordning, äfvensom något bataljonsmanöver för klass. 7:1 och 6. Under Vårterminen användes härtill (utom en dags gemensam "utmarsch") 17 timmar, deraf 3 till målskjutning, och under Höstterminen 37 timmar, deraf 6 timmar till målskjutning, under ledning af Gymnastikläraren. Antalet af Gymnastiklärarens undervisningstimmar har under pågående militäröfningar icke inskränkts.

Den 12 Oktober 1880 inspekterades militäröfningarna vid läroverket af Majoren vid Kongl. Lifregementets Grenadier-Corps R. S. O. C. G. von Ehrenheim.

Beträffande från Gymnastiköfningarna befriade lärjungar, se nedanstående uppgift:

Tabellarisk uppgift

å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne vid högre allmänna läroverket i Westerås.

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r.											Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvar. lärjungar.	
	I syn- och hörsel-organ.	I nerv-systemet.	I cirkulationsorganerne.	I andedrägtsorganerne.	I matsmält-organerna.	I urin- och köns-organ.	I rörelse-organerne.	Misshärdning.	Bräck.	Almän svaghet.	Andra sjukdomar.				Summa.
Hösttermin 1880.															
Under 15 år . .	—	—	—	1	—	—	3	1	1	—	7	—	7	148	
15 år ell. deröfv.	—	—	2	1	—	2	3	—	—	—	11	—	11	90	
Summa	—	—	2	2	—	2	6	4	1	—	18	—	18	238	
Befriade under Höstterminen 1880: Under 15 år 4,8 %.															
15 år eller deröfver 12,2 %.															
Af hela antalet närvarande 7,5 %.															
Vårtermin 1881.															
Under 15 år . .	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	5	—	5	113	
15 år ell. deröfv.	—	—	2	1	—	2	4	4	—	—	13	—	13	119	
Summa	—	—	3	1	—	2	6	4	1	—	18	—	18	232	
Befriade under Vårterminen 1881: Under 15 år 4,4 %.															
15 år eller deröfver 10,9 %.															
Af hela antalet närvarande 7,7 %.															

B. Lärarne.

Lärares tjänsteåligganden voro under Höstterminen 1880 på följande sätt fördelade:

Undertecknad *Rektor*: Latin i 7:2, 8 tr; morgonbönerna och Guds-tjensterna, 4 tr; Latinskrifning i 7:2 12 timmar i veckan.

Lektorn, Fil. Dokt. *J. S. Löfberg*: Hist. och Geogr. i 7 och 6, 15 tr; Hist. i R. 5, 3 tr; Svenska uppsatser i L. 6:2 18 " "

Lektorn, Fil. Dokt. *C. H. Johanson*: Fysik i 7:1, 2 tr; Natural-historia, Fysik och Kemi i 6, 14 tr; Natur-lära i 5, 4 tr; Svenska uppsatser i R. 6; Klass-föreländare i L. 6:1 20 " "

v. Lektorn, Fil. Kand. <i>J. Janzon</i> :	Svenska i 7:2, 6 och 4, 12 tr; Filosofi i 7, 2 tr; Tyska i 4, 4 tr; Svenska uppsatser i 7:2, Tysk skrifning i L. 4; Klass- föreståndare i 4	18	timmar i veckan.
Lektorn, Teol. och Fil. Dokt. <i>C. Schmidt</i> :	Kristendom i 7—5, 14 tr; Svenska i 7:1, 2 tr; Hebreiska, 2 tr; Sven- ska uppsatser i 7:1	18	” ”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>Th. D. G. Widegren</i> :	Grekiska i 7:2, 6 tr, i 7:1, 4 tr; Latin i 7:1, 8 tr; Latinskrifning i 7:1	18	” ”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>J. E. Modin</i> :	Franska i 7:2, 4 tr; Tyska i 6, 5 tr; Engelska med icke Greker i 7 och 6:2, 8 tr, med frivilliga i 7, 3 tr; Fransk skrif- ning i 7:2; Tysk skrifning i R. 6	20	” ”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>Th. C. C. Billbergh</i> :	Fysik i 7:2, 2 tr; Mathe- matik i 7 och L. 6, 16 tr; Svenska uppsat- ser i L. 6:1; Klassföreståndare i 7:2	18	” ”
v. Adjunkten, Fil. Dokt. <i>E. G. Arnström</i> :	Alla ämnen i 1 (utom Kristendom, Kalligrafi och Teckning), 21 tr; Historia i 2, 4 tr; morgonbönerna i 1, 1½ te; Svensk skrifning i R. 4; Klassföreståndare i 1	26½	” ”
Adjunkten <i>S. H. Rathsman</i> :	Franska i 7:1—5, 22 tr; Svenska i L. 5, 1 t:e, i R. 5, 1 t:e; Fransk skrifning i 7:1; Klassföreståndare i 7:1	24	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>F. J. L. Wulff</i> :	Mathematik i R. 6, 5 och 4, 24 tr; Matematisk skrifning i R. 6; Klass- föreståndare i R. 6:1	24	” ”
v. Adjunkten, Fil. Kand. <i>A. K. Lidback</i> :	Grekiska i 7:1, 2 tr; i 6, 14 tr; Latin i 4, 8 tr, i 6:1, 1 t:e; Latin- skrifning i 6:1	25	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. A. Peterson</i> :	Mathematik i 3, 10 tr; Eng- elska med icke Greker i 6:1, 4 tr, i R. 4, 7 tr; Historia i 3 a), 4 tr; Tysk skrifning i R. 4; Klassföreståndare i 3	25	” ”
Adjunkten, Fil. Kand. <i>K. A. Stigman</i> :	Svenska i 3, 12 tr; Tyska i 3 b), 7 tr; Hist. och Geogr. i 3 b), 5 tr; Svensk skrifning i L. 5	24	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>J. A. F. Svartz</i> :	Engelska i R. 6 och R. 5, 10 tr; Latin i 6:2, 8 tr, i 6:1, 7 tr; Latin- skrifning i 6:2; Engelsk skrifning i R. 6; Klassföreståndare i L. 6:2	25	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>E. Sandelius</i> :	Kristendom i 4—1, 14 tr; Latin i 5, 8 tr; Hist. och Geogr. i L. 5, 4 tr;		

	Svensk skrifning i R. 5; Klassföreståndare i L. 5	26	timmar i veckan.
v. Adjunkten <i>J. E. G. Hvasser</i> :	Tyska i 5 och 3 a), 13 tr; Svenska i 5, 4 tr; Hist. och Geogr. i 4, 5 tr; Geografi i R. 5, 3 a) och 2, 3 tr; Tysk skrifning i 5	25	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. C. V. Molér</i> :	Alla ämnen i 2 (utom Kristendom, Hist. och Geogr., Kalligrafi samt Teckning, 20 tr; Naturlära i 4 och 3, 6 tr; Svensk skrifning i L. 4; Klassföreståndare i 2	26	” ”
Gymnastikläraren, Kapten <i>R. Bolling</i> :	Gymnastik- och vapenöfningar i alla klasser (undervisningstiden utom Schema oberäknad)	11	” ”
Musikläraren, Direktör <i>C. J. Bolander</i> :	Musik- och sångöfningar i alla klasser	12	” ”
Läraren i Teckning, Kapten <i>O. Brander</i> :	Kalligrafi och Teckning i alla klasser	20	” ”

Under Vårterminen hafva Fil. Kand. *A. L. Östervall* och *C. A. Borelius* tjenstgjort såsom vik. Adjunkter och därvid haft samma tjenstgöring, den förra som v. Adjunk. *Lidback*, den senare som v. Adj. *J. E. G. Hvasser* hade under Höstterminen.

Lektor *D. A. Sundén* och Adjunkten *C. A. Hvasser* hafva under hela läsåret varit tjenstlediga på grund af sjuklighet. Adj. *Janzon* har af H. H. Eforus varit förordnad att tjenstgöra för den förra och Fil. Kand. *Lidback* (under Vårt. Fil. Kand. *Östervall*) för den senare. Adj. *Janzons* tjenstgöringsskyldighet har under Höstterminen uppehållits af Stud. *Hvasser*, under Vårterminen af Fil. Kand. *Borelius*. Adjunkten *Lyrbergs* tjenst har under hela läsåret uppehållits af v. Adjunkten, Fil. Dokt. *E. G. Arnström*.

Vikarierna tillkommande arvodesbelopp af statsmedel utgöra:

för Höstterminen: v. Lektor <i>Janzon</i>	Kr. 111: 11.	
v. Adjunkten <i>Arnström</i>	” 397: 44.	
v. Adjunkten <i>Lidback</i>	” 397: 44.	
v. Adjunkten <i>Hvasser</i>	” 225: 64.	
extra arvode åt Ritläraren <i>Brander</i>	” 166: 67.	1,298: 30.
för Vårterminen: v. Lektor <i>Janzon</i>	Kr. 138: 89.	
v. Adjunkten <i>Östervall</i>	” 330: 13.	
v. Adjunkten <i>Borelius</i>	” 448: 71.	
extra arvode åt Ritläraren <i>Brander</i>	” 208: 33.	1,126: 06.
		<u>2 424: 36.</u>

Den 6:te December 1880 aflod efter en längre tids sjuklighet äldste Adjunkten vid Läroverket härstädes *H. E. Lyrberg*. Han hade tjenstgjort vid detta läroverk ifrån

hösten 1843 till hösten 1875, då tilltagande sjuklighet nödgade honom att begära tjänstledighet. Hans omutliga samvetsgranhet och pligttrohet i utöfningen af sitt kall, hans utomordentliga ordentlighet och redbarhet tillvunno honom allmän högaktning; hans adla karakter, hans flärdfrihet, hans vänfasthet och en under helsans dagar outtömlig fond af godt lynne, paradt med en viss egendomlig humor, gjorde honom högt värderad och afhållen af vänner och kamrater, och genom sitt outtröttliga nit, sin stränga rättvisa och omisskänneliga välvilja vann han sina lärjungars vördnad och kärlek. Hans lefvande gudsfruktan höll honom uppe under plågornas och pröfningarnas långa tid, och man hörde honom aldrig klaga.

Frid och välsignelse öfver hans minne!

Hans Erik Lyrberg var född i V. Våhla församling af Westerås stift, där fadren var Kyrkoherde. Efter idkade skolstudier dels vid Westerås dels vid Upsala läroverk blef han student 1837 och promoverades till Fil. Dokt. 1842; vik. lärare vid Fahlus lärdomsskola läsåret 1842—1843; aflade Pastoralexamen 1850; vik. theol. Lektor i Westerås Höstterminen 1863; hade för sjukdom partiel tjänstledighet Vårterminerna 1874 och 1875; var från och med Höstterminen 1875 till sin död fullständigt tjänstledig.

Lektor *Th. D. G. Widegren* har under läsåret blifvit af Kgl. Maj:t utnämnd till Kyrkoherde i Kristine och Stora Kopparbergs församlingar af Westerås stift, men kommer icke att tillträda denna befattning förrän den 1 Maj 1883.

Såväl den efter *Adj. Lyrberg* lediga Adjunkten som den efter Lektor *Widegren* lediga Lektorsbefattningen äro ännu icke tillsatta.

C. *Lärjungarne.*

Antalet när- och frånvarande lärjungar under Höstterminen 1880 och Vårterminen 1881 synes af nedanstående Tabell:

K l a s s.	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien			Summa		Total- summa.
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med	utan	frånva- rande.	närv.	frånv.	
					grekisk. närvarande.	grekisk.				
Höstterminen 1880.	1	38	—	—	—	—	—	38	—	38
	2	36	—	—	—	—	—	36	—	36
	3	38	1	—	—	—	—	38	1	39
	4	—	—	9	—	—	27	36	—	36
	5	—	—	7	—	—	27	34	—	34
	6: 1	—	—	8	—	6	11	25	—	25
	6: 2	—	—	1	—	9	5	15	—	15
	7: 1	—	—	—	—	6	3	9	1	10
	7: 2	—	—	—	—	4	5	9	—	9
Summa	112	1	25	—	25	78	1	240	2	242
Vårterminen 1881.	1	35	—	—	—	—	—	35	—	35
	2	37	—	—	—	—	—	37	—	37
	3	36	2	—	—	—	—	36	2	38
	4	—	—	9	—	—	27	36	—	36
	5	—	—	7	—	—	27	34	—	34
	6: 1	—	—	8	—	5	12	25	—	25
	6: 2	—	—	1	—	9	5	15	—	15
	7: 1	—	—	—	—	5	3	8	1	9
	7: 2	—	—	—	—	4	5	9	—	9
Summa	108	2	25	—	23	79	1	235	3	238

I sjunde klassen har under Höstterminen 1880 en lärjunge deltagit i undervisningen i Grekiska och tillika begagnat sig af undervisningen i Engelska och Hebreiska; tre hafva läst Grekiska och Engelska, men icke Hebreiska.

I afseende på lärjungarnes deltagande i teckning, musik och gymnastik under Höstterminen, se Bil. 1.

Hemlexor hafva blifvit lärjungarne i alla klasser föresatta: i klasserna 1—5 i allmänhet i 2:ne läroämnen för hvarje dag, i de öfriga i 3:ne; och kunna dessa hemlexor anses hafva upptagit i klass. 1 en timme, i 2 och 3 två, i 4 och 5 tre samt i 6 och 7 tillsammans med de skriftliga hemarbetena fyra timmar om dagen.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under hela läsåret varit i allmänhet tillfredsställande, med undantag för en lindrig messlingsepidemi under Vårterminen samt spridda fall af difteri, hvaraf dock intet med dödlig utgång.

Antalet lärjungar, som under hvardera terminen af sist förflutna kalenderår blifvit vid läroverket inskrifna, eller inom detsamma flyttade, eller derifrån afgått, se Bil. 2 a) och b).

Af de 62 lärjungar, som under läsåret blifvit vid läroverket inskrifne, har ingen förut bevistat endast folkskola, utan allesammans annan offentlig eller enskild undervisningsanstalt.

Förteckning öfver under sistförflutna kalenderår (1880) afgångna lärjungar
samt dem angående uppgifter.

De afgångne lärjungarnes N a m n.	Klass som lärjunge tillhörde vid af- gången.	Afgången under Vårt. och påföljan- de mellantermin.	Afgången under Höst. och påföljan- de mellantermin.	Afgången under Höst. och påföljan- de mellantermin.	Efter afgång god- känd afgångsexam- en på Vårtermin.	Aftiden.	Summa afgångne.	Anmäld afsigt vid afgången.
W. R. W. C. Smitt	—	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
A. Lindögren	—	1	—	—	—	—	—	
F. E. J. Borén	—	1	—	—	—	—	—	
H. Zethelius	7:2	1	—	—	—	—	—	
H. E. Andersson	1	—	—	—	—	1	—	
G. Eriksson	7:2	—	—	—	1	—	—	
G. Ekström	7:2	—	—	—	1	—	—	
K. O. Moberg	7:2	—	—	—	1	—	—	
E. J. Carli	7:2	—	—	—	1	—	—	
E. J. Petterson	7:2	—	—	—	1	—	—	
C. S. Behm	7:2	—	—	—	1	—	—	öfvergång till universitetet.
P. E. Lindström	7:2	—	—	—	1	—	—	
G. E. Borgman	7:2	—	—	—	1	—	—	
G. A. Hiller	7:2	—	—	—	1	—	—	
E. G. Nordvall	R. 6:2	1	—	—	—	—	—	
C. A. I. Hvasser	R. 6:2	1	—	—	—	—	—	
C. I. Nordvall	R. 6:2	1	—	—	—	—	—	
G. A. Andersson	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	
K. V. Öström	L. 5	1	—	—	—	—	—	
C. G. E. Larsson	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	
G. Berg	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	öfvergång till annat allmänt läroverk.
G. H. Ericson	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	
J. H. Lundberg	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	
B. R. Wolfram	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	
G. A. Björklund	R. 6:2	1	—	—	—	—	—	
C. E. Eriksson	R. 4	1	—	—	—	—	—	
D. Erlandsson	L. 6:2	1	—	—	—	—	—	
L. J. E. Eriksson	R. 5	1	—	—	—	—	—	
P. E. Kejser	2	1	—	—	—	—	—	
G. A. Möller	3	1	—	—	—	—	—	
C. J. Johansson	L. 4	1	—	—	—	—	—	
K. O. Esséen	L. 4	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke. att blifva landtbrukare. att söka inträde vid Veterinär- Institut.
C. H. Pettersson	R. 6:2	1	—	—	—	—	—	
C. A. Enbom	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	att söka inträde vid Tekn. skola. att ingå i praktiskt yrke. d:o.
W. Th. Hvitfeldt	R. 6:1	1	—	—	—	—	—	
E. Th. Fryklund	R. 4	1	—	—	—	—	—	att ingå i Handel. måste för sjuklighet sluta skol- gången.
B. G. I. Hülphers	2	1	—	—	—	—	—	
I. Fellin	7:2	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna. att blifva sjöman.
K. I. E. Axner	2	1	—	—	—	—	—	
W. W. Ireland	1	—	1	—	—	—	—	att följa sina till England åter- flyttande föräldrar.
C. R. Nannfeldt	1	—	1	—	—	—	—	
E. J. O. Ljungqvist	L. 7:1	—	1	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke. att blifva landtbrukare. att privat fortsätta studierna.
I. Johansson	3	—	1	—	—	—	—	
Summa	—	29	4	9	1	43		

Beloppet af under sistförflutna kalenderår utdelade *stipendier* utgjorde kr. 1,573: 41; *premier* och *understöd* 448: 78 eller tillsammans 2,022: 19.

Af de närvarande lärjungarna hafva under Høstterminen 1880 18 och under Vårterminen 1881 17 lärjungar varit befriade från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden; från afgift till byggnadsfonden men ej till materielkassan under Høstt. 19 och under Vårt. 19; från afgift till materielkassan men ej till byggnadsfonden har ingen lärjunge varit befriad.

D. *Undervisningsmateriel.*

För Läroverkets medel har inköpts bland annat ett människoskelett, en Roths väggkarta öfver Afrika, 25 st. nya florettklingor samt 13 st. Stuttgarter-gipsmodeller.

Bibliotheket.

För läroverkets medel hafva inköpts:

Svenska Akademiens handlingar, del. 56. Sth. 1880.

Ny Svensk Tidskrift för 1880, utg. af A. Lundström och A. Lindgren.

Upsala Universitets Årsskrift för 1880.

Ljungberg, P. A. Westerås Stifts Herdaminne. Ny följd 1800—1880. I. Örebro 1880.

Shakespeares' Dramatiska arbeten öfversatta af Hagberg. Del. I—XII. Lund 1847—51.

Fries, Th. M. Grönland, dess natur och invånare. Upsala 1872.

Westerås Stifts tidningar 1769—73, 1780—1848.

Westmanlands Läns Kalender 1881. Westerås 1881.

Följande gåfvor hafva blifvit öfverlemnade:

Från Kgl. Ecclesiastikdepartementet:

Linnström, Hj. Svenskt Boklexikon. Häft. 17—26.

Bowallius. Meddelanden från Svenska Riks-archivet. IV. Sth. 1880.

Cronholm, A. Trettioåriga kriget och underhandlingarne i Tyskland. Del. 2, afdeln. I. Kap. I—IX. Sth. 1880.

Handlingar rörande Sveriges historia, 3:dje Serien: Svenska Riksrådets protokoll. II. 1630—32. Sth. 1880.

Från Kgl. Statistiska Centralbyrån:

Bidrag till Sveriges officiella Statistik:

A) Befolkningsstatistik. Ny följd XXI: (f. år 1879). Sth. 1880.

B) Rättsväsendet. Ny följd XXI: 1, 2, (f. år 1878). Sth. 1880.

C) Bergshandteringen. Commerce-Collegii berättelse f. år 1879. Sth. 1880.

D) Fabriker och Manufakturere. „ „ f. år 1879. Sth. 1880.

E) Inrikes handel och sjöfart. „ „ f. år 1879. Sth. 1880.

F) Utrikes handel och sjöfart. „ „ f. år 1879. Sth. 1880.

- I) Telegrafväsendet. Telegrafstyrelsens berättelse f. år 1879. Sth. 1880.
 N) Jordbruk och boskapsskötsel. Sammandrag af Kgl. Maj:ts Bef.hafs årsväxtberättelser för år 1880. Sth. 1880.
 — " " " XIV. Hushållningssällskapernas årsberättelser för år 1878. Sth.
 O) Landtmäteriet. XIII. Styrelsens berättelse för år 1879. Sth. 1880.
 Q) Skogsväsendet. X. " " " " 1878. " 1880.
 S) Allmänna arbeten. VIII. Styrelsens för allm. Väg- och Vattenbyggnader berättelse för år 1879. Sth. 1880.
 T) Lots- och Fyrrättningen samt Lifräddningsanstalterna å rikets kuster. VII. Lotsstyrelsens berättelse f. år 1879. Sth. 1880.
 U) Kommunernas fattigvård och finanser. IV. Centralbyråns berättelse för 1877. Sth.
 V) Bränvinstillverkning och försäljning. III. Berättelse af byrån för kontrollen å tillverkningsafgifter f. åren 1877—78, 1878—79. Sth. 1881.

Från Kgl. Vetenskaps-Akademien:

Dess minnespenning öfver Elias Fries.

Från Kgl. Svenska Akademien:

Dess minnespenning öfver A. F. Lindblad.

Från Westmanlands—Dala Nation i Upsala:

Katalog öfver dess boksamling. Upsala 1878.

Upsala Universitets katalog f. H.T. 1880 och V.T. 1881.

Från Rektor A. L. Mossberg:

En samling diverse porträtter.

Hedman, C. S. Grammatica latina contracta. Holmiæ 1745.

Rhyzelius, A. O. Brontologia. Sth. 1721.

En handskrift i qvartband, innehållande: "Catalogus omnium ecclesiarum dioeceseos arosiensis, nec non nomina episcoporum, præpositorum atq. pastorum tam ante quam post reformationem", jemte "Catalogus eorum qui sacris initiati sunt ordinibus ab episcopis arosiensibus". (Förteckningen sträcker sig t. slutet af 1700-talet).

En samling äldre och senare kataloger och skoltryck för Westerås skola, Westerås Gymnasium, Fahlu skola m. fl.

Från Lektor C. H. Johansson:

En värderik samling, bestående af omkr. 125 volumer naturvetenskapliga arbeten.

Här må endast nämnas:

Réaumur. Mémoires pour servir à l'histoire des Insectes. Tom I—VI. Paris 1734—42.

Fabricius, J. C. Systema Entomologiæ. Flensburg 1775.

" Genera Insectorum. Kiel (1777).

" Philosophia entomologica. Hamburg 1778.

" Species Insectorum. Hamburg 1781.

- Fabricius, J. C.* Mantissa Insectorum. Köpenhamn 1787.
 ” Entomologia systematica. Tom I—III. Köpenhamn 1792—94.
 ” Supplementum entomologiæ systematicæ. Köpenhamn 1798.
 ” Systema Eleotheratorum. Kiel 1801.
 ” Systema Piezatorum. Braunschweig 1804.
 ” Systema Antliatorum. Braunschweig 1805.
Walchenær. Histoire naturelle des Insectes. Aptères. Tom I—IV (med atlas). Paris 1837—41.
Paykull, G. Fauna svecica. Insecta. Upsala 1800.
Dejean. Catalogue des coléoptères. Paris 1837.
Schönherr, C. J. Synonymia insectorum. Tom I—IV. Sth. Ups. Skara 1806—17.
Raius, J. Historia Insectorum. London 1710.
Fahlén, C. F. Diptera sveciæ. Tom I—II. Lund 1814—27.
Sahlberg, C. R. Insecta fennica. Helsingfors 1834.
Dahlman, J. W. Försök till uppställning af Pteromalini. Sth. 1820.
Billberg, G. J. Monographia Mylabridum. Sth. 1813.
Zetterstedt, J. W. Orthoptera sveciæ. Lund 1821.
Frisch, J. L. Beschreibung von allerley Insecten. Berlin 1738.
Brisson. Ornithologie. Tom I—VI. Paris 1760.
Agassiz, Gould u. Perty. Die zoologie. Del. I—III. Stuttgart 1855.
Dahlbom, A. G. Zoologiska studier (med Atlas). Lund 1856.
Naumann, C. Fr. Elemente der Mineralogie. Leipzig 1850.
Bergstrand, C. E. Grunddragen till geologien. Upsala 1859.
Hisinger, W. af. Mineralogisk geografi öfver Sverige. Sth. 1808.
Pallas, P. S. Reise durch das Russische Reich. Tom I—III. St Petersburg 1771—76.
Fabricius, J. C. Reise nach Norwegen. Hamburg 1779.
Buch, L. v. Reise durch Norwegen und Lappland. Del. I—II. Berlin 1810.
Thomé, G. Verldsbyggnaden. Del. I—IV (i 2 band). Sth. 1857—60.
Mignet, F. A. Histoire de la Révolution française. Bruxelles 1839.

Härtill kommer en samling Akademiska afhandlingar, flere årgångar af Westmanlands Hushållningssällskaps Tidskrift samt af Pedagogisk Tidskrift m. m. för komplettering af förut befintliga samlingar.

Från Adjunkten H. E. Lyrbergs Sterbhus:

- Passow, Fr.* Handwörterbuch der griechischen Sprache. 4 Band. Leipzig 1831.
Conversations-Lexikon (Brockhaus'). 12 Band. Leipzig 1833—37.

E. Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.

I afseende härpå är ingenting af vigt att omnämna.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

I afsende på ställningen i Läroverkets kassor vid slutet af år 1880, se Bil. 3.

Genom gåfvobref dateradt Oktober 1880 har Fröken *Fredrika Böttiger* till minne af sin broder, Professorn m. m. *C. W. Böttiger*, till Högvärdiga Domkapitlet i Westerås öfverlemnat 4,000 Kronor, afsedda till en stipendiifond vid Westerås högre allmänna läroverk, af hvilka årliga räntan i två lika lotter fördelad skall vid Vårterminens slut såsom stipendium tilldelas tvänne Westerås läroverks lärjungar, som då aflagt mogenhetsexamen, eller, ifall denna kommer att upphöra, annan deremot svarande pröfning, och som äro utmärkta för goda anlag, flit och sedligt uppförande, hafva vackra afgångsbetyg samt äro i verkligt behof af understöd. Fonden, som skall bära namn af *Carl Wilhelm Böttigers* stipendiifond, förvaltas af H. Domkapitlet och stipendiaterna utses af de lärare, som examinera i afgångsexamen.

Genom gåfvobref, dateradt den 29 Januari 1881, har Sällskapet *Karlsbröderna* till Rektor och Kollegium vid högre allmänna läroverket i Westerås öfverlemnat 2,000 Kronor, afsedda att för everdliga tider utgöra en *Karlsbrödraförbundets stipendiifond*, hvaraf årliga afkastningen skall med hälften vid hvarje läsetermins slut tilldelas en behöfvande lärjunge vid nämnda läroverk, hvilken genom *flit, ordentlighet* och ett *i allo godt uppförande* utgör en föresyn för sina kamrater. Fonden förvaltas af läroverkets Kollegium, som äfven utser stipendiat, hvilken får behålla stipendiet, så länge han kvarstår vid läroverket och uppfyller ofvan stadgade vilkor.

Jämte kapitalet öfverlemnades äfven ett års upplupen ränta derå med 100 Kronor, för att stipendiet redan vid innevarande Vårtermins slut måtte kunna utgå.

Genom testamente, upprättadt den 14 Mars 1880, har framlidne Auditören m. m. *Conrad Fredberg* till Westerås högre allmänna läroverk donerat 1000 Kronor, afsedda att bilda en stipendiifond vid samma läroverk under namn af *Conrad Fredbergs stipendiifond*. Fonden förvaltas af Rektor och Kollegium och den årliga afkomsten af densamma utgör, sedan först derifrån afdragits kostnaden för underhåll af testators grafplats, ett stipendium, som med hälften vid hvardera läseterminens slut tilldelas någon *flitig, värlatad* och *behöfvande* lärjunge, som utses af Läroverks-kollegium och som får behålla stip. så länge han kvarstår vid läroverket och icke genom bristande flit och uppmärksamhet eller mindre godt uppförande gör sig deraf oförtjent.

Från sällskapet *Karlsbröderna* har jag äfven detta år fått emottaga 150 Kronor, "för att i 2:ne premier, hvartdera å 75 Kronor, vid Vårterminens slut enligt Läroverks-Kollegii bestämmande tilldelas 2:ne behöfvande, hoppgifvande ynglingar af läroverkets 6:te eller 7:de klass"; likaledes hafva till mig öfverlemnats dels vid sistlidne Vårtermins slut 20 Kronor att läggas till de premier, som då utdelades, och 4 Kronor att af Lektorn i svenska språket gifvas till någon lärjunge, som visat håg och intresse för studium af modersmålet, dels vid sistlidne Hösttermins slut af komiterade för in-

samlande af medel till bekostande af en ny fana åt Westmanlands och Dala Nation i Uppsala ett å dessa medel uppkommet öfverskott af Kr. 11: 28, att användas såsom en uppmantran till en flitig och behöfvande lärjunge vid läroverket.

Jag begagnar detta tillfälle att gifva ett offentligt uttryck åt Läroverkets stora tacksamhet och förbindelse för alla dessa här ofvan nämnda gåfvor, under liflig önskan tillika, att det dermed afsedda vackra ändamålet, den uppväxande ungdomens förkofran i dygd och vetande, måtte i möjligaste måtto blifva förverkligadt. Särskildt beder jag få framhålla den mångåriga och stora frikostighet, som kommit Läroverket till godo från Sällskapet *Karlsbröderna*, hvilket, den här ofvan omnämnda donationen o-beräknad, altsedan 1862 hvarje år ihågkommit läroverket med gåfvor, hvilkas sammanräknade belopp utgör icke mindre än 3,300 Kronor.

Under det sistförflutna kalenderåret hafva af läroverkets medel utgått ungefär följande belopp till underhåll och tillökning af materielen, nämligen till boksamlingen 200 Kronor; till den öfriga undervisningsmaterie en 1,200 och till inredningsmaterielen 500 Kronor.

G. *Examina och Terminsafslutning.*

Den skriftliga afgangsexamen vid läroverket egde under det sist förflutna kalenderåret rum den 16, 17 och 19 April. Tio af läroverkets lärjungar och en privatist hade i stadgad ordning anmält sig till denna examen och blefvo samtliga, med undantag för en af läroverkets lärjungar samt privatisten, admitterade till den muntliga examen, som hölls d. 3 Juni. Utom H. H. Eforus voro såsom vittnen därvid närvarande: Domprosten, Teol. och Fil. Dokt., L. N. O. *J. H. Björnström*, Lasarettsläkaren, R. N. O. Doktor *F. Claréus*, Domkyrko-sysslomannen, Teol. Kand. *H. T. Ruuth*. Såsom Censorer fungerade: Kontraktsprosten, L. N. O. Dokt. *S. G. Carallin*, Professorn, Dokt. *C. F. E. Björting*, Professorn, Dokt. *E. Löfstedt*.

Till afgangsexamen under innevarande termin hafva anmält sig samtliga lärjungarne i sjunde klassens högre afdelning, 9 till antalet, samt 2 privatister. Den skriftliga examen egde rum den 19, 20 och 22 April och blefvo efter densamma samtliga admitterade till den muntliga examen, som börjar den 31 Maj.

Höstterminsexamen med läroverkets *fem* nedersta klasser anställdes den 17 sistl. December. Årsexamen kommer att hållas den 10 instundande Juni kl. 8 — $\frac{1}{2}$ 1, hvar efter slutöfning i sång sker på stora lärosalen. Sedan derefter klassflyttningen äfvensom belöningar och understöd offentligen gifvits tillkänna, kommer läsåret att afslutas med gudstjenst i Domkyrkan, då tecken gifves med stora klockan.

Uppvisning i Gymnastik sker Thursdagen den 9 Juni kl. 7 e. m.

Att läroverkets Eforus, Biskopen, Kommendören med Stora korset af Kgl. Nordstjerne-Orden, Högvördigste Herr Doktor *C. O. Björling* måtte tackas med sin närvaro gifva åt ofvannämnda offentliga förrättningar ökad vikt och betydelse, anhåller jag värdsammast. Med samma värdsamma anhållan vänder jag mig äfven till de män, som H. H. Eforus anmodat att såsom ledare och vittnen vid examen tillstådesvara: Länet's Höfding, Kommendören af K. N. O. Hr *G. R. Charpentier*, Chefen för Kongl. Westmanlands Regemente, Generalmajoren, K. S. O. 1:a kl., K. St O. O. 1:a kl., R. D. D. O. *D. A. L. Silverstolpe*, Öfverstelöjtnanten, R. S. O., R. St O. O., R. Bäj. St Mik. O. 1:a kl., Inneh. Thun. Nick. Ift. 4:e kl., R. S. Ern. O., R. D. D. O. *A. M. O. Reuterskiöld*, Domprosten, Teol. och Fil. Dokt., L. N. O. *J. H. Björnström*, Prosten, Led. af K. W. O., Fil. Dokt. Hr *L. E. Boberg*, Landskamreraren, Riddaren af K. N. O. Hr *L. W. Ahlm*, Landssekreteraren, Riddaren af K. W. O. Hr *C. E. Stålhös*, Borgmästaren, Riddaren af K. W. O. Hr *E. W. Avenius*, Landtränstmästaren *C. E. Sandstenius*, Lasarettsläkaren, Riddaren af K. N. O. Hr Doktor *J. F. Claréus*, Förste Bataljonsläkaren, Stadsläkaren *M. L. P. O. Lind*; och skall räkna det för en heder och glädje att vid samma tillfälle få se rätt talrikt närvarande ungdomens Föräldrar, Anhörige och Målsmän, samt öfrige vetenskapernas och den offentliga undervisningens Gynnare och Vänner.

Nästkommande Hösttermin kommer att börjas Lördagen d. 27 Aug. kl. 10 f. m.
Westerås den 27 Maj 1881.

Ludvig Mossberg.

Bil. 1.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1880.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i					Skärskilda militäröfningar enl. cirkuläret den 28 Mars 1870.	Gymnastik och vapenöfningar enligt cirkuläret den 19 Juni 1866.
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.			
		obligatorisk.	frivillig.					
1	38	38	—	33		35	—	
2	36	36	—	36		35	—	
3	38	38	—	35		37	—	
R. 4	9	9	—	4		9	—	
L. 4	27	—	19	21		27	—	
R. 5	7	7	—	1		7	—	
L. 5	27	—	8	15		24	—	
R. 6: 1	8	8	—	5		7	7	
L. 6: 1	17	12	—	10		16	16	
R. 6: 2	1	1	—	—		1	1	
L. 6: 2	14	5	—	5		12	12	
L. 7: 1	9	3	—	3		5	5	
L. 7: 2	9	5	—	9		6	6	
Summa för								
Gemensamma lin.	112	112	—	104		107	—	
Real-linien	25	25	—	10		24	8	
Latin-linien	103	25	27	63		90	39	
Summa	240	162	27	177		221	47	

Vårterminen 1880.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när-som frånvarande).			Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut	Inskrifne i läroverket under terminen.	Summa.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.												
	0	1	2	3	4	5 eller flera	vid vårterminens början	vid föregående termins slut.					
1								30	1	—	1	—	1
2								38	—	—	—	—	—
3				1				34	1	—	—	—	—
R. 4								9	—	—	—	—	—
L. 4								25	2	—	—	—	—
R. 5								6	1	—	—	—	—
L. 5								15	—	—	—	—	—
R. 6: 1								11	—	—	—	—	—
L. 6: 1								12	—	—	—	—	—
R. 6: 2								5	—	—	—	—	—
L. 6: 2								9	—	—	—	—	—
L. 7: 1								14	2	—	—	—	—
L. 7: 2								10	—	—	—	—	—
Gemensamma lin.				1				102	2	—	—	—	—
Real-linien								31	1	—	—	—	—
Latin-linien								85	4	—	—	—	—
Summa				1				218	7*	226	3	11	25
													39

* Af de 7 vid Vårt. början inskrifne lärjungarne afgingo 3 omedelbart, så att de icke äro upptagna i katalogen för den terminen.

Hösterterminen 1880.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.					Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	Summa.
	0	1	2	3	4		5 eller flera	vid föregående termins slut.						
1	—	—	—	—	—	7	—	—	31	38	—	1	—	2
2	—	1	18	—	4	7	15	8	6	36	—	1	—	1
3	—	—	23	—	6	4	27	2	6	39	—	—	—	—
R. 4	—	—	9	—	—	—	5	4	—	9	—	—	—	—
L. 4	—	—	19	—	1	5	14	6	2	27	—	—	—	—
R. 5	—	—	5	—	2	3	5	2	—	7	—	—	—	—
L. 5	—	1	16	—	3	3	15	5	4	27	—	—	—	—
R. 6: 1	—	1	5	—	—	2	6	—	—	8	—	—	—	—
L. 6: 1	—	—	9	—	2	1	10	1	5	17	—	—	—	—
R. 6: 2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—
L. 6: 2	—	—	10	—	1	2	11	—	1	14	—	—	—	—
L. 7: 1	—	—	4	—	2	4	5	1	—	10	—	—	—	—
L. 7: 2	—	—	6	—	3	—	6	3	—	9	—	—	—	—
Gemensamma lin.	—	1	41	—	10	18	42	10	43	113	—	1	2	3
Real-linien . . .	—	1	19	—	3	2	17	6	—	25	—	—	—	—
Latin-linien . . .	—	1	64	—	12	15	61	16	12	104	—	—	1	1
Summa	—	3	124	—	25	35	120	32	55	242	—	1	3	4

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1880.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . .	8336,94	2678,67	131,90	11147,51	—	1312,01	9835,50	11147,51
Ljus- och Vedkassan .	117,99	4388,69	—	4506,68	—	3160,88	1345,80	4506,68
Bibliotheks- och Materielkassan .	266,32	2033,50	—	2299,82	—	1899,02	400,80	2299,82
Premie- & Fattigkass.	—	620,48	2,54	623,02	104,52	518,50	—	623,02

II. Lägre allmänna läroverket i Sala.

(Uppgift af Rektor. Fil. Dokt. J. G. Westman.)

Först må nämnas, det Hr Kontraktsposten D:r *Westholm* i anseende till afflyttning från orten vid höstterminens början lemnat inspektoratet öfver läroverket. Den tid, 7 år, han innehaft sagde befattning, har visserligen varit kort, men tillräcklig nog att med Prosten *Westholms* välvilliga och humana sätt tillvinna honom så väl lärares, som lärjungars odelade högaktning och tillgifvenhet. Derföre åtföljes han härifrån till sin nya verkningskrets af allas varmaste tacksamhet och hjertligaste välönskningar.

Såsom Prosten *Westholms* efterträdare härstädes har läroverket varit nog lyckligt att i f. Lektorn Hr Kontraktsposten D:r *Forssman* erhålla en förman med lika erfarenhet, nit och välvilja för skolan med dess lärare och lärjungar.

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 27 Augusti och slutade den 16 December; Vårterminen började den 19 Januari och kommer att afslutas den 3 Juni.

Tiden för den dagliga undervisningen har varit kl. 7—9, 11—1 och 3—5 e. m. Måndagar och Tisdagar samt 4—5 Fredagar. Fjerdedelstimmen hvarje morgon före kl. 7 har blifvit använd till bön och bibelläsning. Gymnastiköfningarna hafva försiggått kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 hvarje dag; öfningarna i Sång Onsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 5; i Teckning Tisdagar och Fredagar $\frac{1}{2}$ 3—5.

Beträffande antalet undervisningstimmar i hvarje vecka för de särskilda klasserna och läroämnena se nedanstående tabell:

L ä r o ä m n e n .	Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.
Kristendom	3	3	2
Modersmålet	5	6	4
Tyska	6	7	5
Matematik	4	5	5
Naturlära	2	2	2
Historia och Geografi	4	5	4
Summa	24	28	22
Lärjungarnes antal Höstterminen	7	7	15
„ „ Vårterminen	11	7	13

Tredje klassen har utom de 22 i tabellen upptagna lärotimmarna haft 6 gemensamt med andra klassen, nemligen 2 i Modersmålet, 2 i Tyska, 1 i Kristendom och 1 i Historia. Beträffande pensa och läroböcker se nedanstående uppgift.

Genomgångna Pensa under läsåret:

Kristendom.

- Klass. 1.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Gamla Test. efter Hübner. — Första hufvudstycket af Katekesen. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Klass. 2.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Nya Testamentets efter Hübner. — Katekes: 2:dra och 3:dje hufvudst. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Klass. 3.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Nya Testamentets efter Kurtz. — Katekes: 4:de och 5:te hufvudst. och repetition af de föregående. — Katekisation. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Historia och Geografi.

- Klass. 1.* 4 tim. — Historia: till Wasa-ätten efter Ekelunds mindre sammandrag. — Geografi: det allmännaste om Verldsdelarne; fäderneslandets Geografi; det öfriga Europas fysiska och politiska till Sachsiska staterna efter Palmblads lärobok.
- Klass. 2.* 5 tim. — Historia: från Wasa-ätten till Frihetstiden. — Geografi: större delen af Europas fysiska och politiska.
- Klass. 3.* 5 tim. — Historia från Frihetstiden till lärobokens slut. — Geografi: Europas fysiska och politiska afslutad jemte Asiens och Afrikas.

Matematik.

- Klass. 1.* 4 tim. — Arithmetik: Sorter och Bråk efter Zweigbergk, jemte hufvudräkning. — Geometri: Linearteckning efter Ekman.
- Klass. 2.* 5 tim. — Arithmetik: Sorter och Bråk, Bråks användande på Sorter, hufvudräkning. — Geometri: Euklides Bok. I, 20 propositioner.
- Klass. 3.* 5 tim. — Arithmetik: till och med Sammansatt Regula-de-tri. — Geometri: Euklides Bok. I samt Bok. III, 25 propositioner.

Naturlära.

- Klass. 1.* 2 tim. — Inledning till djur- och växtrikets kännedom, omfattande det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad och undersökning af lefvande växter. (Berlins lärobok).
- Klass. 2.* 2 tim. — Växtens yttre organer efter Anderssons Inledning till Botaniken med densammes Väggtaflor och Thedenii Skolbotanik. — Början till växtinsamling. — Torins Zoologi: kännedom om människokroppen med användande af Fiedlers anatomiska väggtaflor. — Öfversigt af djurrikets system.
- Klass. 3.* 2 tim. — Detsamma utförligare med praktisk tillämpning på växter. — Växtinsamling. — De vertebrerade djuren efter Torin.

Modersmålet.

- Klass. 1.* 5 tim. — Läsning af Sundéns och Modins läsebok med redogörelse för innehållet; läsning af vissa skaldestycken. — Det viktigaste af formläran samt läran om den

enkla satsens delar, efter Sundéns lärobok. — Rättskrifningsöfningar. — Satsbildningar.

Klass. 2. 6 tim. — Formlära, Satslära efter Sundén. — Sundéns och Modins Läsebok och Fänrik Ståls sägner med försök att redogöra för innehållet jemte öfning i deklamation. — Rättstafnings-, Satsupplösnings- och Satsbildningsöfningar.

Klass. 3. 6 tim. — Detsamma som 2:dra klassen, ehuru utförligare. — Rättstafnings- och Interpunktionslära. — Läsning af Fritiofs Saga. — Skriftliga uppsatser öfver lättare ämnen hvarje vecka.

Tyska språket.

Klass. 1. 6 tim. — Det viktigaste af Formläran samt af Explikationsöfningarna styck. 1—29 efter Lyth.

Klass. 2. 7 tim. — Formlära efter Lyth och af Läseboken 21 st. med analys och jemförelser med den svenska satsen och formläran. — Enklare lokutions- och skriföfningar.

Klass. 3. 7 tim. — Formläran och Syntaxen efter Lyth och af Läseboken st. 22—41 med analys och jemförelser med modersmålet. — Skrif- och Lokutionsöfningar.

Under läsåret har ingen förändring med läroböcker egt rum.

I Välskrifning har 1:a klassen undervisats 2 timmar, 2:a klassen 1 timme och 3:dje klassen 1 timme i veckan.

Undervisningen i Teckning har varit fördelad på 3 afdelningar sålunda:

1:a klassen (3 timmar) Teckning i kvadratisk rutnät efter Stuhlmans lärobok;

2:a klassen (1 timme) Teckning i punkterade ritböcker, Öfvergångskursen af T. Lundberg samt de 6 första af Stuhlmans Vägtaflor;

3:e klassen (1 timme) Öfvergångskursen samt Stuhlmans Vägtaflor, hvaraf de längst försigkomna lärjungarne medhunnit till och med pl. 31.

Undervisningen i Sång har meddelats 2:ne timmar i veckan och hafva läroverkets samtliga lärjungar, utgörande blott en sångklass, deltagit i öfningarne, som bestått uti choralsång, tonträffning, inöfvande af lättare en- och tvåstämmiga sångstycken samt bibringande af kännedom om de allmänna musikaliska tecknen, hufvudsakligen med begagnande af läroböcker af Josephson och Lundh.

Under särskilda lärotider hafva två bland lärjungarne inöfvats i choral-spelning på läroverkets orgelharmonium, som under de dagliga bönestunderna blifvit användt.

Gymnastiköfningarne, som fortgått med $\frac{1}{2}$ timme dagligen — kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 — hafva varit sålunda fördelade, att för fri- och redskapsgymnastik användts $2\frac{1}{2}$ timme,

för lekar $\frac{1}{2}$ d:o i veckan.

Dervid hafva samtliga i gymnastik deltagande lärjungar utgjort blott en gymnastik-klass, fördelad i 3:ne ungefär lika stora underafdelningar.

Antalet från gymnastiköfningarne befriade lärjungar synes af nedan stående tabellriskiska uppgift:

Tabellarisk uppgift

å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastik-
öfningarne vid Sala allmänna läroverk.

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r.											Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvar. lärjungar.		
	I syn- och hörsel-organ.	I nerv- systemet.	I circulations organerne.	I andedrigts- organerne.	I matsmältin- organerna.	I urin- och kons-organ.	I rörelse- organerne.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.	Andra sjuk- domar.				Summa.	
Vårtermin 1880.																
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4	—	4	30	
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4	—	4	38	
Hösttermin 1880.																
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4	—	4	28	
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4	—	4	29	

B. Lärarne.

Rektor har undervisat i Kristendom (klass. 2—3) 5 timmar, i Historia och Geografi (1—3) 13 timmar, i Modersmålet (1) 5 timmar samt (1) i Välskrifning 1 timme = 24 timmar i veckan.

Kollega *G. Arpi* har undervisat i Kristendom (1) 3 timmar, i Matematik (1—3) 14 timmar, i Tyska (1) 6 timmar, i Naturlära (1) 2 timmar samt i Välskrifning (1—2) 2 timmar = 27 timmar.

Kollega *Dr: P. E. Wallsterson* har undervisat i Modersmålet (2—3) 10 timmar, i Tyska (2—3) 12 timmar, i Naturlära (2—3) 4 timmar samt i Välskrifning (3) 1 timme = 27 timmar.

Uppsatser i Tyska och Modersmålet hafva rättats på lärorummet af Kollega *Wallsterson*.

Lärarne hafva turvis öfvervarit lärjungarnes beivstande af den offentliga gudstjensten och handhaft ledningen af bönstunderna i skolan.

Löjtnant *F. Aminoff* har undervisat i Sång 2 t:r och i Gymnastik 3 t:r i veckan.

t. f. Ritlärarinnan *Demoiselle A. Lindfeldt* har undervisat 5 t:r i veckan.

Rektor har varit Klassföreståndare för 3:e klassen.

Kollega *Wallsterson* 2:a „

Kollega *Arpi* 1:a „

Demoiselle Lindfeldt har under begge terminerna uppehållit lärarebefattningen i Teckning. Hennes arvode för Höstterminen: 133 Kr. 33 öre, för Vårterminen är requirerad 161 Kr. 91 öre.

Ingen ordinarie lärare har under året afgått från läroverket eller blifvit dit befördrad. Lärarebefattningen i Teckning är den enda lediga.

C. *Lärjungarne.*

I de särskilda klasserna:

<i>Höstterminen:</i>	<i>Vårterminen:</i>
i 1:a klassen 7.	i 1:a klassen 11.
i 2:a „ 7.	i 2:a „ 7.
i 3:e „ 15.	i 3:e „ 13.
Summa 29.	Summa 31.

Ingen frånvarande.

I afseende på lärjungarnes deltagande i Teckning, Sång och Gymnastik, se Bil. 1.

Hemlexor hafva under läsåret gifvits i 2:a och 3:e klasserna, men ej till någon dag i flera, än 2 läroämnen. Den tid, som på detta hemarbete behöft användas, kan beräknas till 1 à 2 timmar för dagen.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under läsåret varit i allmänhet godt, endast tillfälliga illamående hafva egt rum. En har varit frånvarande omkring 6 veckor för difteri. Några hafva visat symptom af bleksot.

Deras kroppskonstitution är i allmänhet god.

I afseende på antalet inskrifne, flyttade och afgångne lärjungar under sist förflutne kalenderår se Bil. 2 *a* och 2 *b*.

Af de under läsåret inskrifne hafva 8 bevisat folkskola och 3 åtnjutit enskild undervisning.

Vårterminen 1880 afgingo från läroverkets 3:e klass:

R. Waltmo till H. allmänna läroverket i Upsala.

A. A. Danielsson „ „ „

C. A. Djulstedt till handel.

C. A. E. Lindberg „

O. G. Nordström „

F. G. Byman till boktryckeri.

G. V. Wedin utan uppgifven afsigt.

T. V. Lundin „ „ „

C. A. Carlsson „ „ „

O. H. Strandman „ „ „

Från 2:a klassen:

J. E. Johansson till landtbruk.

F. A. Elfström utan uppgifven afsigt.

C. E. Rytterqvist „ „ „

C. E. Tunander „ „ „

V. E. Göransson „ „ „

Från 1:a klassen:

C. G. Nygren, bortflyttad med föräldrarna.

Höstterminen 1880 afgingo från 3:e klassen:

C. F. Malmqvist utan uppgifven afsigt.

C. G. Eriksson " " "

Under kalenderåret 1880 utdelades såsom stipendier 92 kr. 75 öre, såsom premier och understöd 56 kr. 50 öre.

Höstterminen 1880 befriades från afgift till materielkassan och byggnadsfonden 10 lärjungar; från afgift till materielkassan, men icke till byggnadsfonden 9 lärjungar samt från afgift till byggnadsfonden, men icke till materielkassan ingen lärjunge.

Vårterminen 1881 befriades från afgift till materielkassan och byggnadsfonden 12 lärjungar; från afgift till materielkassan, men icke till byggnadsfonden 7 lärjungar samt från afgift till byggnadsfonden, men icke till materielkassan ingen lärjunge.

D. *Undervisningsmateriel.*

För skolans egna medel hafva inköpts 46:e delen af Fryxells Berättelser ur Sv. Hist., 5 häften af Sveriges Historia, en Svampsamling af vax, en Lans, en Pilbåge och 4 Pilar.

Såsom gåfvor har läroverket fått emottaga några häften af Bidrag till Sveriges officiella Statistik, Svensk Författningssamling för år 1880 samt läroverkens Årsberättelser.

E. *Läroverksbyggnaden.*

Fönsterbågarna utvändigt oljestrukna.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

Kassornas ställning se Bil. 3.

Beloppet af utgifter för underhåll och tillökning af

a) boksamlingen	8,00.
b) öfrig undervisningsmateriel	39,00.
c) inredningsmateriel	2,00.

G. *Examina och Terminsafslutning m. m.*

Höstterminsexamen hölls den 16 Dec. Såsom ledare och vittnen voro närvarande: läroverkets Inspektör, Herr Kontraktsposten Fil. Doktor *C. A. Forssman*, Hr Bergshauptmannen och Riddaren Fil. Dokt. *P. N. Sevén*, Hr Borgmästaren *P. Schött* samt Hr Rådmanen *J. A. Ekstedt*.

Årsexamen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 3 Juni.

Nästkommande termin öppnas åter läroverket den 30 Aug. kl. 10 f. m.

Sala den 5 Måj 1881.

Bil. 2 b.

Höstterminen 1880.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera		vid föregående termins slut.	vid höstterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	
2	—	1	4	—	1	—	—	6	1	—	—	—	—	—	
3	—	3	10	—	—	—	2	13	—	—	—	—	2	2	
Summa	—	4	14	—	1	—	2	19	1	7	29	—	—	2	

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1880.

Kassans rubrik.	D e b e t.				K r e d i t.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . .	4060,85	410,12	—	4470,97	—	69,00	4401,97	4470,97
Ljus- och Vedkassan .	78,94	264,87	—	343,81	—	216,25	127,56	343,81
Biblioteks- och Materielkassan .	3869,30	316,64	—	4175,94	—	137,75	4038,19	4175,94
Premie- & Fattigkass.	101,45	62,62	—	164,07	—	62,00	102,07	164,07

III. Lägre allmänna läroverket i Arboga.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. L. Afzellus.)

A. Undervisningen.

Höstterminen började den 31 Augusti och afslutades den 20 December; Vårterminen började den 26 Januari och kommer att afslutas den 14 inst. Juni.

Den dagliga undervisningen var under Höstterminen förlagd till kl. 7-9 och 11-12 f. m. samt kl. 1-3 e. m. och dessutom till kl. 5-6 tvänne eftermiddagar i veckan för de båda öfversta klasserna, häruti inberäknad tiden för undervisningen i Teckning. Under Vårterminen har undervisningen varit förlagd till kl. 8-10 f. m. samt kl. 12-3 e. m. jemte tvänne eftermiddagstimmar i veckan, kl. 5-6, för de båda öfversta klasserna. De närmaste 20 minuterna före morgonlektionernas början hafva varit upptagna till för rättande af morgonbönera. — Öfningarna i Gymnastik egde under Höstterminen rum på förmiddagarna kl. 9- $\frac{1}{2}$ 10 samt $\frac{1}{2}$ 11-11; under Vårterminen hafva dessa öfningar försiggått kl. 10-- $\frac{1}{2}$ 11. Till vapenöfningar har varit anslagen en eftermiddagstimme i veckan. — Öfningarna i Sång och Instrumentalmusik voro under Höstterminen förlagda till kl. 12- $\frac{1}{2}$ 1 fyra dagar i veckan samt kl. 5-6 e. m. trenne dagar i veckan; under Vårterminen hafva dessa öfningar varit förlagda till kl. 5--7 e. m. tvänne dagar i veckan samt kl. 5-6 e. m. en dag i veckan.

Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka enligt den fastställda läseordningen undervisning af de särskilda ämneslärarne meddelats, visas af följande tabellariska uppgift:

Klass.	Antalet undervisade lärjungar.	Rektor.	Kollega Sundell.	Kollega Stapel-mohr.	Kollega Åhrling	Kollega Stenberg.	Kollega Kemner	Anmärkingar.
5	9	11	5	—	6	5	10	Klass. 4 har haft 1 undervisningstimme gemensamt med klass. 5 i Kristendom. L. 4 och L. 5 hafva haft 3 gemensamma undervisningstimmar i Latin; R. 4 och R. 5 hafva haft 1 gemensam undervisningstimme i Engelska.
4	8	9	5	—	7	5	6	
3	16	—	5	1	7	8	7	
2	26	—	12	—	7	7	3	
1	24	—	—	26	—	—	—	
Summa	83	20	27	27	27	25	26	

Denna uppgift gäller för båda terminerna, under hvilka förhållandet varit lika med den enda skilnad, att under Vårterminen lärjungarnes antal i 2:dra klassen blott var 25.

Under läseåret hafva följande lärostycken blifvit genomgångna:

Första Klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Gamla Testamentets efter Hübner (Thomand. uppl.), berättelserna 1—39, 44. — Första hufvudstycket af Katekesen. — Bibelläsning. — Valda Psalmer.
- Modersmålet.* 5 tim. — Uppläsning och förklaring af berättelser ur "Läsebok för Folkskolan" med öfning för lärjungarne att med egna ord redogöra för innehållet. — Af språkläran, efter Brodén's lärobok, det viktigaste af formläran till och med de regelbundna svaga Verbernas aktiva böjningsformer. — Det viktigaste om satsdelarna samt öfningar i rättstafning.
- Tyska.* 6 tim. — Af språkläran, efter Calwagens lärobok, det viktigaste af formläran t. o. m. de regelbundna svaga Verbernas aktiva böjningsformer. — Af Calwagens Elementarbok såväl de tyska som svenska styckena af första afdelningens första kurs utom st. 19—21.
- Mathematik.* 4 tim. — Arithmetik, de fyra räknesätten i hela tal, och decimalbråk med tillämpning på Sorter, efter Zweigbergks lärobok. — Hufvudräkning.
- Naturlära.* 2 tim. — Det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad samt de tio första växterna, efter Almqvists och Lagerstedts lärobok. — Undersökning af levande växter.
- Historia och Geografi.* 4 tim. — Fäderneslandets Historia, efter Ekelunds "Lärobok för första begynnare," till Karl VIII Knutsson. — I Geografi, efter M. Roths lärobok, "satsur ur den fysiska geografin" samt Sveriges, Norges, Danmarks, Finlands och Rysslands fys. och pol. Geografi.

Andra Klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Nya Testamentets. — Andra hufvudstycket af Katekesen. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Modersmålet.* 6 tim. — Läseöfningar såsom i föregående klass. — Det viktigaste af formläran. — Läran om satsen och dess delar. — Satsbildnings- och rättsskrifningsöfningar.
- Tyska.* 7 tim. — Det viktigaste af formläran. — Elementarboken, första afdelningens andra kurs samt styck. 1—10 af andra afdelningen. — Öfningar i särskiljande af ordklasser samt satsur och satsdelar. — Vokabelläsning.
- Mathematik.* 5 tim. — Arithmetik, de fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter. — Metersystemet. — Hufvudräkning.
- Naturlära.* 2 tim. — Sedum—Orobis; människokroppens allmänna byggnad; Katten—Gräsanden, efter Almqvists och Lagerstedts lärobok med ledning af "botaniska väggtaflor," Fiedlers "Wandtafeln," Holmgrens atlas öfver däggdjuren, Kraus' "das Thierreich in Bildern" samt Läroverkets samlingar af naturalier. — Sexualsystemets klasser. — Insamling och undersökning af några allmänna vårväxter.
- Historia och Geografi.* 5 tim. — Fäderneslandets Historia f. o. m. Kalmar-Unionen till Carl XII. — Tysklands, Hollands, Belgiens, Schweiz' och Frankrikes fys. och pol. Geografi jemte repetition af det föregående, efter Palmblad—Sörenssons lärobok.

Tredje Klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Gamla och Nya Testamentets repeterad. — Katekesen, 3--5 hufvudstyckena jemte repetition af de föregående. — Valda bibelspråk och psalmer.
- Modersmålet.* 6 tim. — Läsning af Runebergs "Fänrik Ståls sägner" samt af berättelser ur "Läsebok för Folkskolan." — Formläran repeterad. — Sats- och Interpunktionsläran. — Satsbildnings- och Rättskrifningsöfningar. — Öfversättningar från Tyska språket och smärre uppsatser på lärorummet.
- Tyska.* 7 tim. Formläran, efter Calwagens lärobok, avslutad och repeterad. — Svedboms större läsebok, styck. 1--30. — Muntlig öfversättning från Svenska till Tyska efter Calwagens Extemporaliebok, 2:dra afdelningens 25 stycken. — Skriföfningar på lärorummet 1 timme hvarje vecka. — Vokabelläsning.
- Mathematik.* 5 tim. — Arithmetik: tillämpning af de genomgångna kurserna på Reg.-de-tri, Intresseräkning m. m. — Hufvudräkning. — Geometri: åskådninglära tillämpad på planimetriska och stereometriska uppgifter. — Några enkla geometriska uppgifter.
- Naturlära.* 2 tim. — Repetition af föregående årskurs samt dessutom: Salix—Solanum; Sandödlan—Aborren; Sexualsystemets ordningar. — Insamling och examinering af lefvande växter.
- Historia och Geografi.* 5 tim. — Fäderneslandets Historia avslutad och repeterad från Gustaf Wasa. — Europas polit. Geografi avslutad och repeterad.

Fjerde Klassen.

- Kristendom.* 2 tim. — Katekisation öfver de två första hufvudstyckena af Katekesen. — Bergs bibelhandbok, Gamla Testamentet. — Läsning af Math. Evangelium, kap. 1--15.
- Modersmålet.* 4 tim. — Språkläran repeterad. — Läsning af "Fänrik Ståls sägner" samt berättelser ur "Läsebok för Folkskolan". — Rättstafningsöfningar. — Hvarannan vecka en uppsats på lärorummet.
- Tysk.* 4 tim. — Formläran, efter Flach's lärobok, repeterad. — Af Syntaxen det viktigaste i förening med extemporerade öfningar. — Svedboms större Läsebok, styck. 25--69. — Hvarannan vecka ett hemthema, några gånger i stället ett profscriptum på lärorummet.
- Engelska.* 7 tim. — Enbloms lärobok: hela formläran i förening med extemporalier, samt läsebokens 1:sta afdelning, styck. 1--23. — Muntlig öfversättning från Svenska till Engelska af alla öfversättningsstyckena i Mathesii Elementarbok. — Vokabelläsning. Skriföfningar på lärorummet 1 timme hvarje vecka under Vårterminen.
- Latin.* 8 tim. — Rabe's lärobok: formläran samt 1--2 afdeln. af läseboken jemte några st. af 3:dje afdeln. — Vokabelläsning. — Behöfliga delar af Syntaxen muntligt meddelade.
- Mathematik.* 5 tim. — Algebra: de fyra räknesätten i hela tal samt läran om bråk till reduktioner vid multiplikation och division, efter Björling. — Geometri: läran om liniers ställning till hvarandra samt om trianglar och parallelogrammer (Eukl. Bok. 1--2.) — Arithmetiska öfningar.
- Naturlära.* 2 tim. — "De fanerogama växternas yttre organer;" "Öfversigt öfver märkligare växter;" Sexualsystemet och de förnämsta naturliga familjerna. — Biet—Toffeldjuret; Öfversigt öfver djurrikets första provins. — Insamling och examinering af lefvande växter.

Historia och Geografi. 5 tim. — Gamla tidens och Medeltidens Historia efter Pallins lärobok jemte läsebok af Sjögren. — Öfversigt öfver de främmande verldsdelarnas polit. Geografi samt de förnämsta Europeiska kulturländernas polit. Geografi repeterad.

Femte Klassen.

Kristendom. 2 tim. — Katekisation öfver tredje, fjerde och femte hufvudstyckena jemte repetition af de 2 föregående. — Bergs bibelhandbok, Nya Testamentet. — Bibelläsning lika och tillsammans med 4:de klass.

Modersmålet. 3 tim. — Språkläran repeterad. — Läsning af valda stycken af Tegnér, Geijer och Runeberg med lefnadsteckningar öfver dessa författare. — Hvar annan vecka en uppsats eller skriftlig öfversättning från Tyskan. — Öfningar i disposition af lättare ämnen. — Rättskrifningsöfningar.

Tyska. 3 tim. — Formläran fullständigare; Syntaxen fortsatt och utförligare i förening med extemporerade öfningar. — Läseboken, styck. 66—100. — Schillers "Wilhelm Tell", Akt. 1-2 samt Akt. 3, Sc. 1-3. — Hvarannan vecka ett hemthema, några gånger i stället ett profscriptum på lärorummet.

Engelska. 7 tim. — Formläran repeterad. — Af Syntaxen: läran om satsdelarnas öfverensstämmelse, Artiklarna, Pronomen, Infinitivus och Participium, i förening med extemporerade öfningar. — Läseboken, styck. 24—41. — Vokabelläsning. — Themaskrifning på lärorummet 1 timme hvarje vecka.

Franska. 3 tim. — Oldes lärobok, det viktigaste af formläran till de oregelbundna verberna, i förening med extemporeradier. — Läsebokens 1:sta afdelning, styck. 1—30.

Latin. 8 tim. — Formläran fullständigare och repeterad. — Kasusläran. — Af Syntaxen för öfrigt det nödiga muntligen meddeladt. — Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Alcibiades.

Mathematik. 5 tim. — Algebra: läran om bråk afslutad; lättare eqvationer af första graden med en obekant, jemte problem. — Geometri: läran om cirklar och månghörningar (Eukl. Bok. 3—4.) — Repetition. — Arithmetiska öfningar.

Natulära. 2 tim. — Läroboken afslutad och repeterad med ledning af lärjungarnes egna växtsamlingar, Fristedts exsiccater samt Läroverkets herbarium och öfriga naturaliesamling. — Insamling och examinering af lefvande växter.

Historia och Geografi. 4 tim. — Pallins lärobok i Allm. Historien afslutad och repeterad samt Fäderneslandets Historia repeterad fr. o. m. Gustaf Wasa. — Amerikas polit. Geografi repeterad.

Under läsåret har intet annat ombyte af läroböcker egt rum, än att M. Roth's "Illustrerade Geografi" blifvit antagen för 1:sta klassen i stället för Palmblads lärobok, samt att Almqvists och Lagerstedts "Lärobok i Naturkunnighet" begagnats äfven i 5:te klassen.

Undervisning i Välskrifning har meddelats: i 1:sta klassen 2 timmar, 2:dra och 3:dje klasserna 1 timme i veckan.

Till undervisning i Teckning hafva varit anslagna och i den allmänna läseordningen upptagna: för klass. 1—3 en timme i veckan samt för klass. 4—5, hvilka undervisats gemensamt, tre timmar. De utaf Latin-liniens lärjungar, som frivilligt deltagit i Teckning, hafva haft 2:re timmars undervisning i veckan tillsammans med Realisterna.

Följande kurser hafva blifvit genomgångna:

- Klass. 1 har tecknat uti rutade ritböcker;
 Klass. 2 detsamma som 1:sta klassen, samt börjat med böjda linier i punkterade böcker. — 2:ne "qvarsittare" hafva börjat med Th. Lundbergs "Supplement till Dr. Stuhlmanns lärobok";
 Klass. 3 har tecknat i punkterade böcker såväl raka som böjda linier, enkla krokliniga figurer m. m. samt dessutom efter Lundbergs "Supplement." — 2:ne "qvarsittare" hafva tecknat efter väggtaflor;
 Klass. 4 har tecknat efter Stuhlmanns och Wohliens väggtaflor samt haft 1 timmes konstruktionsritning i veckan. — En "qvarsittare" har tecknat efter gipser;
 Klass. 5 detsamma som 4:de klassen samt efter gipser. — Konstruktionsritning 1 tim. i veckan.
 Vid öfningarna i Sång hafva lärjungarne varit fördelade i 2:ne afdelningar, den lägre bestående af klass. 1—2 och den öfra bestående af klass. 3—5. Hvardera afdelningen har haft 1 timmes undervisning i veckan förutom den timme, under hvilken båda afdelningarna öfvats gemensamt i choralsång. Den lägre afdelningen har undervisats i läran om de musikaliska tecknen, tonarter o. s. v. samt öfvats i tonträffning och enstämmig sång. Den öfra afdelningen har undervisats i läran om tempo, de musikaliska termerna o. s. v. samt öfvats i tonträffning och flerstämmig sång. — Öfningar i Instrumentalmusik hafva egt rum 2:ne timmar i veckan. Af de lärjungar, som deruti deltagit, hafva 7 öfvats i behandling af blåsinstrumenter, samt 14 i orgelspelning.

I Gymnastik- och Vapenöfningarna deltog under sistförflutna årets Vårtermin 75 lärjungar och under Höstterminen 80. Antalet af dem, hvilka Läkaren förklarar böra från allt deltagande i öfningarna befrias, samt orsakerna dertill inhämtas af följande tabellariska uppgift:

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r										Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	
	i syn- och hörsel-organ.	i nervsystemet.	i cirkulationsorganerna.	i andedräftsorganerna.	i matsmältningsorgan.	i köns-organ.	i urin- och köns-organ.	Bräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.				Summa.
Vårtermin 1880.														
Under 15 år . .	—	1	1	—	—	—	—	1	—	2	—	1	6	52
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	30
Summa	—	1	1	—	—	—	—	1	—	3	—	1	7	82
Hösttermin 1880.														
Under 15 år . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	63
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Summa	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	83

Lärjungarne voro under båda terminerna fördelade på 2:ne afdelningar och öfvades dessa afdelningar — den ena bestående af 1—2 klassernas lärjungar, den andra af 3—5 klassernas — under Vårterminen samtidigt hvarje dag en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut kl. 9. Under Höstterminen öfvades de båda afdelningarna på skilda tider, den högre afdelningen en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut kl. 9 och den lägre en

half timme omedelbart före lektionernas början kl. 11. — En eftermiddagstimme i veckan var anslagen till vapenöfningar, bestående i gevärsexercis och infanterimanöver samt dermed under de tider, väder och väglag tilläto, förenade utmarscher, hvarjemte under Höstterminen lärjungarne öfvades i målskjutning med salongsgevä. I öfningarna deltog lärjungarne ur klasserna 4—5, under Vårterminen till ett antal af 20 och under Hössterminen till ett antal af 17. — Af dem, som uppnått 15 års ålder och i Gymnastiköfningarna deltagit, fanns under året ingen, som ej fick i vapenöfningarna deltaga.

Under året voro Gymnastiköfningarna inställda under 8 dagar utom den tid, från den 10 Maj till Vårterminens slut, då Läraren bevistade sitt Regementes möten.

B. *Lärarne.*

Tjenstgöringsskyldighet och undervisningsämnen voro under Höstterminen på följande sätt mellan Lärarne fördelade:

Rektor: Latin i klass. 5—4, 13 timmar i veckan; Tyska i 5, 3 t:r, och i 4, 4 t:r; Tyska hemthemat i 5—4; Klassföreståndare för 5.

Kollega *L. T. Sundell:* Matematik i 5—2, 20 t:r; Tyska i 2, 7 t:r; rättat 4:de klassens Svenska uppsatser; Klassföreståndare för 4.

Kollega, Fil. Dokt. *G. H. von Stapelmohr:* Alla ämnen i 1 utom Teckning, 26 t:r; Kristendom (Bibl. Hist.) i 3, 1 t:e; Klassföreståndare för 1.

Kollega, Fil. Dokt. *J. E. E. Ährling:* Historia och Geografi i 5—2, 19 t:r; Naturlära i 5—2, 8 t:r, Klassföreståndare för 3.

Kollega, Fil. Dokt. *S. O. Stenberg:* Kristendom i 5—2, 7 t:r; Modersmålet i 5—2, 18 t:r; morgonböckerna; rättat 5:te klassens Svenska uppsatser; Klassföreståndare för 2.

Kollega, Fil. Dokt. *G. V. Kemner:* Franska i 5, 3 t:r; Engelska i 5—4, 13 t:r; Tyska i 3, 7 t:r; Kristendom (Bibl. Hist.) i 2, 1 t:e; Modersmålet i 2, 1 t:e; Välskrifning i 2, 1 t:e.

Vik. lärarinnan i Teckning undervisade 8 timmar i veckan, Läraren i Musik *J. E. Söderberg* 5 t:r, och Läraren i Gymnastik, Kaptenen *S. A. Hallström* under Höstterminen 7 t:r och under Vårterminen 4 t:r.

Ledig ordinarie lärareplats vid Läroverket: Ritläraretjensten. Under hela läsåret har denna tjänst uppehållits af Fru *A. Ährling*, f. *Kindeström*, och utgjorde hennes arvode för Höstterminen 266,67 Kronor. Det henne för Vårterminen tillkommande arvodesbelopp af statsmedel utgör 333,33 Kronor.

C. Lärjungarne.

Lärjungarnes antal Høstterminen 1880 och Vårterminen 1881.

K l a s s.	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien		Summa närvar.
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
H.-T. 1880.							
1	24	—	—	—	—	—	24
2	26	—	—	—	—	—	26
3	16	—	—	—	—	—	16
4	—	—	5	—	3	—	8
5	—	—	5	—	4	—	9
Summa	66	—	10	—	7	—	83
V.-T. 1881.							
1	24	—	—	—	—	—	24
2	25	—	—	—	—	—	25
3	16	—	—	—	—	—	16
4	—	—	5	—	3	—	8
5	—	—	5	—	4	—	9
Summa	65	—	10	—	7	—	82

För öfversigt öfver lärjungarnes deltagande i Teckning, Musik och Gymnastik under Høstterminen hänvisas till Tab. Bil. 1.

Hemlexor hafva i alla klasser för hvarje dag blifvit lärjungarne föresatta, i allmänhet för klass. 1 i 2 ämnen, för de öfriga i 2 å 3 ämnen, och kunna dessa hemlexor för lärjungar af medelmåttiga anlag i allmänhet anses hafva upptagit: för 1:sta klassen 1½ å 2 timmar dagligen, för 2:dra och 3:dje klass. omkring 2 timmar, samt för de öfriga omkring 3 timmar. Den tid, lärjungarne i 4:de och 5:te klasserna behöft använda på sina hemscripta, kan antagas till omkring 2 timmar i veckan.

Angående lärjungarnes kropps-konstitution och helsotillstånd har Läroverkets läkare, Dr *G. W. Hartelius*, lemnat följande uppgift:

”Hvad lärjungarnes kroppsbyggnad, helsotillstånd m. m. beträffar, inhämtas detta bäst af undersökningstabellerna enligt föreskrifvet formulär, hvarföre dessa här meddelas i lämpligt sammandrag.

Klass.	Antal lärjungar.	Medelålder.	Kroppsbyggnad.			Helsotillstånd.		Lidande af chloros	af Hufvudvärk.	Kärlblod.
			God	Medelmättig	Svag	Godt	Mindre godt			
Hösttermin. 1880.										
5	9	15,33	8	1	—	7	2	2	—	—
4	8	14,75	6	—	2	7	1	2	—	—
3	16	13,75	8	5	3	12	4	2	1	—
2	26	12,30	11	10	5	19	7	9	6	1
1	24	10,82	18	4	2	20	4	1	7	—
Summa	83	—	51	20	12	65	18	16	14	1
Vårterminen 1881.										
5	9	—	8	1	—	6	3	1	2	—
4	8	—	6	—	2	7	1	2	2	—
3	16	—	9	5	2	13	3	1	3	—
2	25	—	12	9	4	18	7	8	3	1
1	24	—	18	3	3	19	5	2	3	1
Summa	82	—	53	18	11	63	19	14	13	2

Sjukligheten under Höstterminen var ej stor eller utmärkt af några alvarsammare sjukdomsfall. Dessa, 40 till antalet, voro ungefärligen jemnt fördelade på de olika månaderna samt utgjordes förnämligast af skarlakansfeber, 6 fall, alla lindriga, halsfluss 11 fall, lungkatarrh 6 fall, mag- och tarmkatarrh 3 fall, abscesser 5 fall etc. — 34 sjukdomsfall träffade lärjungar under 15 års ålder, 6 träffade lärjungar öfver 15 år gamla.

Om helsotillståndet och närsynthetsgraden under innevarande, ej avslutade termin är det för tidigt att i detalj yttra sig, då naturligtvis ingen läkarerapport ännu kunnat uppgöras; dock synes sjukligheten ej hittills varit synnerligen stor. — Såsom ett uttryck för frekvensen och graden af närsynthet inom Läroverket, anföres här nedan resultatet af undersökningen vid slutet af Vårterminen 1880, då lärjungeantalet liksom nu utgjorde 82:

De närsyutes antal var 11 eller 13,41 procent;

Procent närsynte var i 5:te klassen . . .	33,33,
4:de „ . . .	28,57,
3:dje „ . . .	13,33,
2:dra „ . . .	6,25,
1:sta „ . . .	6,45;

Närsynthetsgraden var ringa, nemligen hos

3 lärjungar . . .	1 Dioptri,
1 „ . . .	1,25,
1 „ . . .	1,50,
5 „ . . .	1,75,
1 „ . . .	2,25.”

För öfversigt för hvardera terminen under sist förflutna kalenderår öfver antalet inskrifne, inom Läroverket flyttade och från Läroverket afgångne lärjungar m. m. hänvisas till Tabellerna Bil. 2 a) och 2 b).

Af de under läsåret inskrifne 18 lärjungarne hafva 12 förut bevistat folkskola samt 6 haft enskild undervisning.

Följande lärjungar afgingo från Läroverket vid förra Vårterminens slut, efter att hafva undergått godkänd afgångspröfning enligt § 33, mom. 2 i Nådiga Stadgan för Rikets allmänna läroverk:

H. A. Holmberg till högre läroverket i Örebro;

J. M. Oberneder „ „ „ „

G. A. Törnblom „ „ „ i Gefle;

E. G. Hiort af Ornäs „ „ „ i Upsala;

G. C. Hiort af Ornäs „ „ „

De lärjungar, som i öfrigt och utan att hafva aflagt afgångsexamen nämnda termin afgingo från Läroverket, voro följande:

Från 5:te klassen:

J. A. Hirsch att söka plats i handel.

Från 4:de klassen:

C. N. W. Svedelius till högre läroverket i Upsala;

C. A. M. Svedelius „ „ „ „

O. W. Fagerström för att emigrera till Amerika.

Från 3:dje klassen:

W. E. Thwengström utan uppgifven afsigt;

C. A. Thwengström „ „ „

E. J. Schöldmark „ „ „

J. A. Eriksson „ „ „

E. E. Henriksson till mekaniska verkstaden.

A. A. Mård i handel;

C. A. Pettersson till landtbruk.

Från 1:sta klassen:

C. F. Hasselblad för att emigrera till Amerika.

Efter Höstterminens slut afgick Ynglingen *G. A. Larsson*, 2:dra klassen, till landtbruksyrket.

De under sistförflutna kalenderår till lärjungarne utdelade stipendier uppgingo till ett belopp af Kronor 1465,84 samt præmier och understöd till belopp af 117,50 eller tillsammans 1583,34 Kronor.

Under Höstterminen voro 17 lärjungar befriade från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden samt 8 befriade från afgift till byggnadsfonden men ej från afgift till materielkassan. För innevarande termin är förhållandet lika.

D *Undervisningsmateriel.*

För Läroverkets egna medel hafva blifvit inköpta: Sveriges Historia, utgifven af O. Montelius m. fl., 4 häften, samt Pedagog. Tidskrift för år 1880. — Från K. Ecelesiastik-Departementet, Consistorium och andra myndigheter har Läroverket fått emottaga: Sv. Författningssamling för år 1880 samt en del af samlingen för år 1881; Karta öfver Westerbottens län af A. Kjellerstedt; Sv. Boklexikon af Hj. Linnström, häft. 17—26; Bidrag till Sveriges offic. Statistik, 13 häften, samt den vanliga samlingen af Läroverkens årsberättelser. — Från Förläggaren har Läroverket fått emottaga "Illustrerad Geografi" af Dr M. Roth samt af Dr Ax. Klint följande hans arbeten: Sur la transitivité du Verbe Français; Grundläggande språk vid de allm. Läroverken; An account of Chaucers translation of the Romaunt of the Rose.

Vidare har blifvit inköpt: en sats messingsvigtter till åskådningsmateriel vid undervisning i metersystemet samt ritbräden, cirkelbestick, linealer och annan mindre ritmateriel.

E. *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

Utom en större reparation af kaminerna i Gymnastiksalen samt inläggning af nytt golf i vaktmästarens kök, är intet anmärkningsvärdt för året att omnämna.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

För öfversigt för sist förflutna kalenderår öfver ställningen i Läroverkets kassor hänvisas till Tab. Bil. 3.

De belopp, som under sist förflutna kalenderår utgått för underhåll och tillökning af boksamlingen, den öfriga undervisningsmaterielen samt inredningsmaterielen, utgjorde: för boksamlingen 10,50 Kronor, för undervisningsmaterielen 108,53 samt för inredningsmaterielen 82,20 Kronor.

G. *Examina och Terminsafslutning m. m.*

Med de lärjungar, hvilka under förra årets Vårtermin anmält sig till Examen för behörighet att inträda i Högre Läroverks 6:te klass, anställdes sådan examen den 12 Juni under tillsyn af Läroverkets Inspektor, Kontraktsposten och Kyrkoherden i Arboga, Fil. Dokt. *E. K. Klingberg*. Af de nuvarande lärjungarne i Läroverkets 5:te klass hafva 5 anmält sig till sådan afgangsexamen vid terminens slut.

Höstterminens examen hölls den 20 December och innevarande termins examen är af *H. Eforus* utsatt till Tisdagen den 14 inst. Juni och kommer att hållas från kl. 9 f. m. till

kl. 1 e. m., hvarefter, sedan uppvisning i Gymnastik, Sång och Musik egt rum, flyttningen klasserna emellan o. s. v. tillkännagifves, stipendier och premier utdelas samt lärjungarne hemförlofvas.

Näst kommande Höttermin börjas Tisdagen den 31 Augusti kl. 11 f. m.

Arboga den 16 Maj 1881.

Bil. 1.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Hösterminen 1880.

Klass.	Lärjungar som deltagit i			
	Närvarande lärjungar.	Teckning		Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
		obligatorisk.	frivillig.	
1	24			24
2	26			25
3	16			14
R. 4	5			5
L. 4	3			3
R. 5	5		2	5
L. 5	4		2	4
Gemensamma lin.	66			63
Real-linien . . .	10			10
Latin-linien . . .	7			7
Summa	83	2	69	80

Bil. 2 a.

Vårterminen 1880.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser							Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.			
	efter att hafva tillhört när- mast lägre klass af samma linie följande antal terminer.							Inskrifne i läroverket under terminen.				Summa.			
	0	1	2	3	4	5 eller flera	från andra linien.	Qvar i klassen från före- gående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut	vid vårtermi- nens början	vid föregående termins slut.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mel- lantermin.	Summa.
1							30	1						1	
2							16							7	
3							15							1	
R. 4							8				1			3	
L. 4							6							1	
R. 5							1							1	
L. 5							5							5	
Gemensamma lin.							61	1						8	
Real-linien . . .							9							2	
Latin-linien . . .							11							7	
Summa för							81	1			1			17	
Summa							82	1			1			18	

Höstterminen 1880.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).			Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.					Qvar i klassen från föregående termin.	Inskrifne under terminen.		Summa.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	Summa.
	0	1	2	3	4		5 eller flera	Flyttade till klassen på grund af beslut					
1	—	—	—	—	—	6	—	18	24	—	—	—	—
2	—	—	21	—	—	2	17	7	26	—	—	1	—
3	—	—	12	—	2	2	7	7	16	—	—	—	—
R. 4	—	—	3	—	—	2	2	1	5	—	—	—	—
L. 4	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—
R. 5	—	—	4	—	1	—	1	—	5	—	—	—	—
L. 5	—	—	3	—	1	—	3	1	4	—	—	—	—
Gemensamma lin.	—	—	33	—	5	10	24	14	66	—	—	1	—
Real-linien . . .	—	—	7	—	1	2	3	5	10	—	—	—	—
Latin-linien . . .	—	—	6	—	1	—	6	1	7	—	—	—	—
Summa	—	—	46	—	7	12	33	20	83	—	—	1	—

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1880.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . . .	978,84	662,00	—	1640,84	—	206,75	1434,09	1640,84
Ljus- och Vedkassan .	318,59	905,00	—	1223,59	—	700,05	523,54	1223,59
Biblioteks- och Materielkassan .	1695,63	748,50	—	2444,13	—	460,47	1983,66	2444,13
Premie- & Fattigkass.	109,28	64,66	—	173,94	—	66,50	107,44	173,94

IV. Stadspedagogien i Köping.

(Uppgift af Rektor, Fil. Doktor **M. Barkón.**)

A. *Undervisningen.*

Höstterminen börjades den 31 Augusti och afslöts den 20 December. Vårterminen började den 21 Januari och kommer att afslutas den 8 Juni.

Undervisningstiden har detta, likasom flera föregående år, varit kl. 7—9, 10—12 f. m. samt för första klassen tre dagar och för Rektorsklassen fyra dagar i veckan kl. 1—2 e. m. Hvarje morgon har hållits gemensam bön med sång och bibelläsning.

I teckning hafva lärjungarne öfvats Måndagar och Torsdagar kl. 3—5.

I sång „ „ Tisdagar och Fredagar kl. 3—4.

I gymnastik „ „ Tisdagar, Onsdagar, Fredagar och Lördagar kl. 12—1.

Uppgift för hvardera läseterminen å det antal lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats:

Klass.	Antal lärjungar.		Antal timmar.		Summa.
	Hösttermin.	Vårtermin.	Rektor.	Kollega.	
1	20	20	3	24	27
2	25	20	24	4	28
Summa	45	40	27	28	55

Redogörelse för begagnade läroböcker och genomgångna lärokurser:

Första Klassen.

Kristendom, 3 t.r., 47 hist. af Nya Testam. efter Fischiers lärobok. Katekesen: öfra lexl. 1—3 hufvudst., nedra lexl. 1:a hufvudst. Bibelläsning. Valda psalmer.

Modersmålet, 5 t.r. Innanläsning med redogörelse för innehållet, satsanalys, rättskrifningsöfningar, formlära och det viktigaste af satsläran efter Sundéns lärobok.

Tyska språket, 6 t.r. Öfra lexl. från starka verben till formlärans slut; det viktigaste af satsläran till adjektivet efter Calwagens lärobok, skriföfningar. Calwagens elementar-

- bok 13:e st. af II afd. till slutet; nedra lexl. Det viktigaste af formläran samt första kursen i elementarboken.
- Matematik*, 4 t.r. Zweigbergks och Nyströms läroböcker: dec.bråk, bråk och sammans. reg. de tri, efter olika framsteg.
- Naturlära*, 2 t.r. Öfra lexl. Agardhs lärobok, 7:e kapitlet. Sandbergs lärobok till sid. 57, nedra lexl.: Agardhs lärobok till 6:e kap. Botanik: båda lexl. gemensamt undersökning af lefvande växter.
- Historia och Geografi*. Svensk Historia, 2 t.r. Ekelunds mindre sammandrag. Öfra lexl.: nyare tiden till frihetstiden. Nedra lexl.: från början till Kalmareunion. Geografi, 2 t.r. Dahms lärobok. Öfra lexl.: Europas och Asiens — till Ostindien — fysiska och politiska. Nedra lexl.: Skandinavien, Rysslands, Tysklands och Österrikes fysiska och politiska geografi.

Andra eller Rektors-klassen.

- Kristendom*, 3 t.r. Velanders Bibelkänedom. Fischiers Bibl. historia. Katekesen med analytisk förklaring. Bibelläsning och valda psalmer.
- Modersmålet*, 4 t.r. Läsning af valda stycken i läseböcker. Fänrik Ståls sägner och Frithiofs saga med öfning uti muntligt återgifvande af innehållet. Formläran samt det hufvudsakliga af sats- och interpunktionsläran efter Sundén. Satsanalys och satsbildningsöfningar. Hvarje vecka en välskrifningsöfning eller öfversättning från tyska på lärorummet. Nedra lexlaget rättskrifning under det öfras läsning af Engelska.
- Tyska språket*, 7 t.r. Det viktigaste af formläran och en del af syntaxen efter Flach. Öfra lexl.: Calwagens läsebok 18 stycken och Schillers Wilhelm Tell. Nedra lexl.: 2:a afd. af Calwagens elementarbok och 2 berr. i Hauffs Märchen. Extemporalier och någon gång en öfversättning från svenska till tyska.
- Engelska språket*, 2 t.r. Öfra afd.: Det viktigaste af formläran till de starka verben efter Modins språklära. Samma förf:s elementarbok 1:a kusen. I lärjunge de starka verben i formläran och de till substantiven hörande regler i syntaxen jemte motsvarande svenska stycken i Modins elementarbok och öfvers. af 40 sidor i Enbloms läsebok.
- Matematik*, 5 t.r. I aritmetik: bråk, sorter och meterräkning, reg. de tri—Kedjerekning efter olika framsteg. I Geometri: Öfra lexl.: Euclidis 3:e och 4:e b:r. Lägre lexl.: 1:a boken.
- Naturlära*, 2 t.r. Zoologi: Rygggradsdjuren efter Torins lärobok. Botanik: Sexualsystemet med undersökning af lefvande växter.
- Historia och Geografi*, 5 t.r. Historia, 3 t.r. Öfra lexl.: Gamla och nyare tidens allmänna hist. efter Pallins lärobok och tillsammans med nedra lexl. Eklunds svenska hist. i sammandrag: Sigismund—slutet. Geografi, 2 t.r. Dahms lärobok. Repetition af Europas samt Asiens och Australiens jemte den matematiska.

Under läsåret har Fischiers bibl. historia antagits i st. för Hübners.

I välskrifning hafva lärjungarne i första klassen öfvats under 3 och i andra klassen 1 timme i veckan.

Vid undervisningen i teckning, hvaruti 1:a kl. öfvats 1 och 2:a kl. 3 timmar i veckan, hafva Stuhlmanns rutböcker och väggtafflor, Pasch linearteckning och särskilda klotsar varit begagnade.

I sång hafva lärjungarne varit indelade i två afdelningar. Den öfre har öfvats i tonträffning inom alla tonarter, i två- och trestämmiga sånger efter Larssons och Lunds läro-

böcker samt i korsång gemensamt med nedra afdelningen, hvilken dessutom öfvats i notkännedom, tonträffning och enstämmig sång efter Cronhamn och Åkesson--Lundegård. 6 lärjungar hafva åtnjutit enskild undervisning i viol- och 2 i pianospelning.

Uti *gymnastik* hafva lärjungarne öfvats i rörelse med och utan redskap, i marscher och enklare infanterirörelser, och dervid varit fördelade till en pluton eller tvenne troppar. De äldre hafva äfven erhållit handledning i laddning och skjutning med lös ammunition. Då väderleken tillätit, hafva öfningarna skett i det fria och några utmarscher äfven företagits. Öfningarne måste, tyvärr, efter 15 Maj inställas till följe af lärarens militära tienstgöring å möten. Ingen lärjunge har från gymnastikundervisningen varit befriad för sjukdom.

B. *Lärarne.*

Lärarnes *tjenstedligganden* hafva varit fördelade så, att undert. Rektor bestridt undervisningen uti 2:a klassen i alla ämnen, utom engelska och naturlära, 24 t:r, uti 1:a klassen i kristendom 3 t:r = 27 t:r i veckan. Rättat dessutom alla skriföfningar i andra klassen.

vik. Kollega, Fil. Kand. *Kastensson*, alla ämnen i första klassen, utom kristendom, 24 t:r, och i andra klassen naturlära 2 och engelska 2 t:r, tillsammans 28 t:r.

t. f. Läraren i teckning *E. W. Hallström* 1 t:e i första och 3 t:r i andra klassen.

Sångläraren *A. Löthner* 2 t:r.

vik. Gymnastikläraren *C. E. Klint* 4 t:r.

Tjenstlediga: Gymnastikläraren Kaptenen och Ridd. *R. Schenström* under hela läsåret samt utn. Kollega, Fil. Kand. *M. P. Mattson* under vårterminen.

Förordnade: Fil. Kand. *E. K. Kastensson* till uppehållande af lediga Kollegatjensten under höstterminen och för tjenstl. Kollega *Mattson* under vårterminen.

till lärare i teckning har Civil-Inginiören *E. W. Hallström* hela läsåret varit förordnad.

till vik. Gymnastiklärare Sergeanten vid Kongl. Lifregem. Grenadierkår *C. E. Klint*. Af statsmedel har v. Kollega *Kastensson* i arvode för höstter-

min uppburit Kr. 666: 67.

t. f. läraren i teckning *E. W. Hallström* för hösttermin . . . „ 88: 89. 755: 56.

d:o d:o „ vårtermin . . . „ 110: 32.

S:a 865: 88.

Kapten *Schenström* och Kollega *Mattson* hafva sjelfve aflönat sina vikarier.

Befordrade: Kollega, Fil. Doktor *O. F. Hedström* utnämndes 26 Maj 1880 till Adjunkt vid högre allmänna läroverket i Sundsvall och tillträdde tjensten 1 Juli s. å. Ehuru den tid af endast tre år, som Kollega D:r *Hedström* med lika mycken skicklighet som nit och framgång här tjenstgjorde, var ganska kort, var den dock tillräcklig att åt honom förvärfva allas odelade högaktning och tillgifvenhet samt ungdomens varma kärlek, känslor, hvilka voro en naturlig gård åt hans redbara, anspråkslösa och vänsälla väsen. Uti hans efterträdare Fil. Kand. *M. P. Mattson*, som d. 1 Jan. tillträdde kollegatjensten, ehuru han först

med nästa termin inträder i tjänstgöring, är skolan, på grund af hans redan fleråriga lärareverksamhet, förvissad att hafva vunnit en kunnig, nitisk och redbar lärare, hvarföre vi under uppriktiga önskningsar, att han här måtte finna mycken lugnad och trefnad, helsa honom hjertligt välkommen.

Kandidat *Mattson* har om sig lemnat följande biografiska uppgifter:

Mattias Petter Mattson är född den 15 Mars 1849 i Stuguns församling af Jemtlands län. Föräldrarna äro Handlanden *Erik Mattson* och hans hustru *Botilda Katarina Eriksdotter*. Aflade mogenhetsexamen vårterminen 1869 och inskrefs i Norrlands nation vid universitetet i Upsala höstterminen samma år; vistades i Tyskland från Augusti 1871 till September 1872, hvaraf största delen vid universitetet i Heidelberg; aflade filosofie kandidatexamen i Januari 1877; genomgick profår vid Maria lägre allmänna läroverk och Stockholms gymnasium läsåret 1878—1879; har tjänstgjort såsom vikarierande Kollega vid lägre allmänna läroverket i Eskilstuna under större delen af vårterminen 1877, såsom extra lärare vid allmänna läroverket i Sundsvall läsåret 1877—1878 samt likaledes som extra lärare vid realläroverket i Stockholm läsåren 1879—1881, utnämndes den 23 November 1880 till Kollega vid pedagogien i Köping att tillträda den 1 Jan. 1881.

Någon ordinarie lärareplats är f. n. icke obesatt.

C. Lärjungarne.

Lärjungarnes antal.

Klass.	Höstterminen 1880.			Vårterminen 1881.		
	Närvarande.	Frånvarande	Summa.	Närvarande.	Frånvarande	Summa.
1	20	—	20	20	—	20
2	24	1	25	20	—	20
Summa	44	1	45	40	—	40

I afseende på lärjungarnes deltagande i teckning, sång och gymnastik se bil. 1.

Hemlexor hafva i allmänhet gifvits i 2 å 3 ämnen för hvarje dag och ansetts erfordra i 1:a kl. 1 å 1½ timmes, i 2:a kl. 1½ å 2½ timmes hemarbete.

Helsotillståndet har i allmänhet varit mycket godt och lärjungarnes kroppskonstitution äfven allmänt god.

Inskrifne, flyttade och afgangne lärjungar under 1880 inhemtas af bil. 2.

Af de under läsåret inskrifne 12 lärjungar hafva 10 förut beviljat folkskola, 2 begagnat enskild undervisning.

Efter Vårterminen 1880 afgingo:

från Rektorsklassen till Örebro högre allmänna läroverk (<i>E. R. H. Kjellin</i>)	1.
d:o till Westerås d:o (<i>C. E. Säfberg</i>)	1.
d:o mek. verkstad (<i>F. F. Jansson</i> och <i>C. G. Fernström</i>)	2.
d:o handel <i>J. A. H. Karlsten</i>	1.
Utan uppgifvet ändamål (<i>J. O. Sillén</i> , <i>H. Hejdenberg</i> och <i>M. V. Schröder</i>)	3. 8.
från första klassen till yrken (<i>D. Eklund</i> , <i>V. L. Hofgren</i> och <i>K. A. Schelin</i>)	3.
d:o till landtbruk (<i>C. A. H. Carlsson</i>)	1. 4.

Under och efter höstterminen afgingo:		
från Rektorsklassen till bokhandel (<i>V. E. Hedberg</i>)		1.
d:o utan uppgifvet ändamål (<i>E. F. Ramstedt, E. G. Ekholm</i> <i>K. Hammarström och C. J. Gillberg</i>)		4. 5.
Stipendier, premier och understöd utdelades under sistförflutna kalenderår till be- lopp af Kr. 310: 20.		
Från afgift till materielkassan voro befriade:		
höstterminen 1880	8.	
vårterminen 1881	7.	

D. *Undervisningsmaterielen.*

För skolans egna medel hafva inköpts 1 ex. Fysikal. Väggtaflor, Pasch konstruktionslära med plancher, 1 ex. Hellvald, Höga norden, 1 ex. Nordamerika i våra dagar af v. Hesse Wartwegg, samt forts. af Alins m. fl. Sveriges historia, Höjer, konungariket Sverige m. m. samt åtskilliga läroböcker till utlåning åt fattiga lärjungar.

Från Konsist.-expeditionen hafva ingått läroverkens årsberättelser.

E. *Läroverksbyggnader.*

Härvid ingen väsendtlig förändring att anmäla.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

Kassornas ställning se bil. 3.

Under år 1880 har utgått för underhåll och tillökning af		
a) boksamlingen		Kr. 107: 05.
d:o till utlåning åt lärjungarne	„	50: 75.
b) den öfriga undervisningsmaterielen	„	74: 95.
c) inredningsmaterielen	„	42: 15.
		<u>274: 90.</u>

G. *Examina.*

Höstterminen afslutades med examen den 20 December, hvarvid skolans Inspektör, Kontraktsposten Doktor *A. Arhusiander* och Prosten *E. F. Terserus* i Himmata såsom ledare och vittnen voro närvarande.

Årsexamen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 8 Juni och nästa hösttermin att börjas den 29 Augusti.

Köping den 9 Maj 1881.

Bil. 1.

Lärjungar som deltagit i nedan nämnda öfningar Höstterminen 1880.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i			
		Teckning	Sång.	Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.	
				obligatorisk.	frivillig.
1	20	—	20	2	20
2	24	—	17	4	24
Summa	44	—	37	6	44

Bil. 2.

Inskrifne, flyttade och afgångne lärjungar kalenderåret 1880.

Klass.	Vårterminen.						Lärjungar afgångne från läro- verket i nedannämnda klasser.				
	Lärjungar flyttade till nedannämnda klasser efter att hafva tillhört när- mast lägre klass följande antal terminer.	Lärjungar tillhörande nedan- nämnda klasser d. 1 Febr. eller 15 Sept.					Summa.	Från terminens början till och med 31 Jan. eller 14 Sept.	Från och med 1 Febr. eller 15 Sept. till terminens slut.	Under nästföljande mellantermin.	Summa.
		1	2	3	4	5					
1							24	—	—	4	4
2							21	—	—	8	8
Summa							45	—	—	12	12
Höstterminen.											
1							8	—	12	20	—
2	1	10	1				13	12	—	25	4
Summa	1	10	1				21	12	12	45	4

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1880.

Kassans rubrik.	D e b e t.				K r e d i t.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan.	153,74	262,50	—	416,24	—	303,90	112,34	416,24
Materielkassan . . .	241,57	355,50	—	597,07	—	386,30	210,77	597,07
Premic- & Fattigkass.	16,72	22,50	—	39,22	—	30,00	9,22	39,22

V. Stadspedagogien i Nora.

(Uppgift af Rektor Ernst Braudberg.)

A. Undervisningen.

Höstterminen börjades den 26 Augusti och afslöts den 17 December. Vårterminen, som tog sin början den 24 Januari, kommer att afslutas den 10 Juni.

Med undantag af några veckor under den kallaste årstiden, då morgonlektionerna varit framflyttade en half timme, har undervisningen börjat och fortgått kl. $\frac{1}{2}8$ — $\frac{1}{2}10$, $\frac{1}{2}12$ —2, samt dessutom med *första* klassen 4—5 Måndags- och Torsdags- och med *andra* klassen 4—5 Måndags-, Tisdags- och Torsdags- samt 3—4 Fredags-eftermiddagar. Morgonlektionerna hafva föregåtts af bön, sång och bibelläsning, som vanligen upptagit 15 minuter.

Öfningarne i *Gymnastik* hafva hvarje dag hållits 11— $\frac{1}{2}12$ och i *Sång* Onsdagar och Fredagar 4—5 e. m.

Enligt fastställd läsordning har undervisningen under hvardera terminen meddelats af särskilda lärare enligt nedanstående tabell:

Klass.	Antal lärjungar.		Antal timmar.	
	Hösttermin.	Vårtermin.	Rektor.	Kollega.
1	22	21	10 $\frac{1}{2}$	18 $\frac{1}{2}$
2	17	16	19 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$
Summa	39	37	30	30

Lärokurser och Läroböcker.

Första Klassen.

Kristendom, 4 tim. — Katekes efter nya läroboken: Afdeln. 1) 1:a hufvudstycket; 2) 1:a och 2:a hufvudst. af förklaringen; 3) hela katekesen efter gamla läroboken. — Katekisation, valda psalmer och psalmsverser. — Bibl. historia efter Åkerblom: Afd. 1) Gamla Testam.; 2) Nya Testam.

- Historia och Geografi*, 4½ tim. — Fäderneslandets historia efter Odhner: Afd. 1) Hedna- och Medeltiden; 2) Nyare tiden till Karl XII. — Geografi efter Rooth: Afd. 1) Det allmännaste om jorden och verdensdelarne, de Skandinaviska staternas, samt Finlands, Rysslands, Tysklands, Österrike—Ungarns, Schweiz', Nederländernas och Britiska rikets fys. och polit. geografi; 2) Europas geografi fr. o. m. Österrike—Ungarn avslutad samt Asiens, Afrikas och en del af Amerikas.
- Naturlära*, 2 tim. — Afd. 1): kap. 12 och 13 samt början af kap. 17; 2) kap. 15—19 efter Celanders.
- Matematik*, 6½ tim. — Geometri: Afd. 2) Repetition med ritningar af första kursen i Bergii lärobok samt af Euklides bok. I defin. postulat., axiom. och prop. 1—4. — Aritmetik efter Phragmén: Afd. 1) Fullständigare kurs i hela tal "med Användningar" samt "Blandade öfningar" till "Regula de tri-uppgifter"; 2) samma pensum repet. och "Blandade öfningar". Hufvudräkning med alla 1 timme i veckan.
- Modersmålet*, 5 tim. — Afd. 1) Formläran efter Brodén till starka verb; 2) formläran fullständig samt den enkla satsens delar. Innanläsning med alla i Folkskolans läsebok jämte redogörelse för det lästas innehåll samt öfningar med ordklasserna och satsanalys; derjemte ett hemtema rättskrifningsöfningar hvarje vecka.
- Tyska språket* efter Flach, 5 tim. — Afd. 1) Uttalslära, artiklarnes, substantivens, hjälp- och de svaga verbens böjning samt styck. 1—13 i elementarboken; 2) formläran utom de starka verben samt st. 17—40 i elementarboken.

Andra Klassen.

- Kristendom*, 3 tim. — Katekes: Hela den gamla läroboken genomgången och repet. af båda afdelningarnr. Katekisation, psalmer och psalmverser. — Biblisk historia: Afd. 1) Repet. af Gamla och Nya Testam.; 2) hela Gamla Testam. samt Evangelierne, Apostlagerningarne och Pauli bref af Nya Testam. efter Westlings bibelhandbok.
- Historia och Geografi*, 5 tim. — Fäderneslandets historia efter Odhner: Afd. 1) Nyare historien från och med Karl XI avslutad och repeterad. — Allmän historia efter Pallin: 2) Olika kurser: a) Gamla och Medeltiden, b) Nyare tiden till "Inbördeskriget i Nord-Amerikas förenta stater". — Geografi: Afd. 1) Amerika och Australien efter Roth samt Scandinaviska staterna efter Sörensen; 2) hela Europa efter Sörensen repet. och en del af Asien.
- Naturkunskap*, 2 tim. — Afd. 1) Kap. 7—11, 20; 2) kap. 4—6 samt repet. af kap. 12—19 efter Celanders; alla dessutom Linnés sexualsystem, genomgående af herbarier och examinering af levande växter.
- Matematik*, 6½ tim. — Geometri: Afd. 1) Euklid. bok. I avslutad samt bok. II; 2) bok. III prop. 13—35 samt bok. IV. — Aritmetik efter Phragmén: Afd. 1) "Blandade öfningar" avslutade, decimalbråk fullständigt med tillämpningar; 2) Phragmén's lärobok avslutad och delvis repet.; 3) olika kurser t. o. m. sammans. Reg. de tri efter Zweigbergk och Nyström. Hufvudräkning med alla. Algebra efter Björling: Afd. 1) Från början t. o. m. bråk; 2) repet. af föregående kurs samt det följande till "irrationela kvantiteter".
- Modersmålet* efter Brodén, 3 tim. — Afd. 1) Satsläran avslutad; 2) repet. af sats- och formläran. Alla öfvats i Satsanalys samt haft ett kriaämne såsom hemarbete i hvarje vecka.
- Tyska språket*, 6½ tim. — Afd. 1) Formläran efter Flach fullständigare repet., styck. 42—63 af 1:a afdeln., 64—72 af 2:a och hela 3:e afdeln. i Flachs elem.bok samt st. 1—21, 23—29 i Lyths läsebok; 2) fullst. repet. af formläran, hela syntaxen med extemporalier efter Flach samt st. 22, 28—37, 40, 41, 47, 49, 52, 54—56 i Lyths läsebok. Ett hemtema merendels hvarje vecka för båda afdelningarna.

Engelska språket, efter Herlén, 2½ tim. — Afd. 2) Uttalsläran, det viktigaste af formläran och 13 st. i clement.boken samt dessutom sidd. 3—20 i Moréns (större) läsebok 3:e uppl. och några öfversättningsöfningar på lärorummet.
Latin 1½ tim. — Endast 1 lärjunge på 2:a afdeln. har begagnat sig af undervisning i detta språk och har genomgått det mesta af formläran efter Ellent—Seyffert samt st. 28—73 i Törneblads element.bok.

Något ombyte af läroböcker har under läsåret icke skett.

Undervisning i *Välskrifning* efter engelska forskrifter har meddelats i 1:a klassen 2 timmar och i 2:a 1½ timme hvarje vecka.

Undervisningen i *Sång* har, såsom ofvan är nämnt, varit förlagd till Ons- och Fredagar 4—5 e. m., och har på Fredagstimmen i allmänhet förekommit koralsång, deruti alla deltagit, hvaremot Onsdagstimmen användts till öfningar i tonträffning och lättare en- två- och trestämmiga sånger ur Larssons, Sandbergs och Gohdes läroböcker. Från dessa öfningar hafva de lärjungar befriats, som antingen till följd af målbrott eller fullkomlig brist på öra icke kunnat i dem deltaga. Dessas antal var under höstterminen 8 och än under innevarande termin 7.

Öfningarna i *Gymnastik* (fri- och apparelj-) hafva under kalenderåret 1880 hvarje dag varit förlagda till 11—½12 f. m., och hafva lärjungarna dervid varit fördelade på 2:ne afdelningar. Under den blidare årstiden hafva dessa öfningar egt rum i fria luften och bestått dels i marscher och exercis med trågevär, hvarvid lärjungarna utgjort en afdelning, dels ock i kapplöpningar och andra passande lekar. Antalet lärjungar *öfver* 15 år var vårterm. 14, deribland 1 befriad, och höstterm. 7, deribland 2 befriade, *under* 15 år vårterm. 24, hvaraf 3 befriade, och höstterm. 32, hvarutaf 8 befriade.

Öfningarna, som af ungdomen omfattats med nit och intresse, hafva ock i allmänhet utöfvat ett godt inflytande på dess helsa och raskhet.

B. Lärarne.

Lärarnes tjensteåligganden hafva under höstterminen varit fördelade på följande sätt: T. f. läraren, Stud. K. T. *Rydberg*, har undervisat i Kristendom (I—II) 7 t:r, i Historia och Geografi (I—II) 9½, i Tyska språket (II) 6, i Engelska (II) 2½, i Latin (II) 1½ och i Välskrifning (I—II) 3½ = 30 timmar, utom lärorummet rättat de tyska skriföfningarna i kl. II, haft ledningen af bönstunderna och varit föreståndare för kl. II.

Anm. Öfriga Rektor åliggande göromål, såsom handhafvandet af skolans ekonomi m. m., hafva under terminen af honom sjelf eller genom af honom affövat skrifbiträde blifvit bestridda.

Kollega D:r *P. R. Billmanson* har undervisat i Naturlära (I—II) 4 t:r, i Matematik (I—II) 13, i Modersmålet (I—II) 8 och i Tyska språket (I) 5 t:r = 30 timmar, rättat de skriftliga uppsatserna på modersmålet i kl. I och II, vårdat museets samlingar samt varit föreståndare för kl. I.

Tjenstgöringstimmarne för v. läraren i *Sång* hafva under höstterm. varit 2:e och för v. läraren i *Gymnastik* 3:ne i veckan.

Till följd af ögonsjukdom har Rektor *under höstterminen* varit entledigad från sin

undervisningsskyldighet, hvilken på förordnande uppehållits af Stud. *K. T. Rydberg*, som för en tjänstgöringstid af $16\frac{2}{7}$ veckor i fyllnadsarvode af staten uppburit 268 Kronor 82 öre; men under vårterm. har Rektor sjelf åter inträdt i full tjänstgöring.

Under höstterminen hafva dessutom varit förordnade: Folkskoleläraren *P. E. Persson* såsom lärare i *Sång* och Löjtnanten vid K. Westmanlands Regemente *E. Schürer v. Waldheim* i *Gymnastik*. Tiden för *Perssons* tjänstgöring utgjorde $16\frac{2}{7}$ och för *Schürers* $14\frac{5}{7}$ veckor, hvarför den förre åtnjutit ett arvode af 90 Kronor 48 öre och den senare af 122 Kr. 62 öre. Under vårterminen tjänstgör enl. förordnande Skolläraren *Persson* såsom lärare både i *Sång* och *Gymnastik*, och har han för denna tjänstgöring, som kommer att omfatta $19\frac{5}{7}$ veckor, att såsom Sånglärare uppbära ett arvode af 109 Kr. 52 öre och som Gymnastiklärare af 164 Kr. 29 öre. Bägge sistnämnde lärare hafva uppehållit lediga tjänster.

C. Lärjungarne.

Deras antal.

Klass.	Höstterminen 1880.			Vårterminen 1881.		
	Närvarande.	Frånvarande	Summa.	Närvarande.	Frånvarande	Summa.
1	22	—	22	21	—	21
2	17	—	17	16	—	16
Summa	39	—	39	37	—	37

Lärjungarnes deltagande i *Sång* och *Gymnastik* under höstterminen se Bil. 1.

Hemlexor hafva i allmänhet gifvits i 2 å 3 läroämnena; men alldenstund dessa i de flesta fall af lärarne förberedts och förklarats och god tid till öfverläsning i skolan äfven beredts lärjungarne derigenom, att hvardera klassen varit fördelad i 2:ne afdelningar, som turvis blifvit förhörda, hafva hemarbetena för lärjungar af medelmåttiga anlag ej ansetts erfordra mera än $1\frac{1}{2}$ å 2 timmar.

Helsotillståndet bland skolungdomen har, med undantag af några enstaka fall af mesling mot slutet af höstterminen, i allmänhet varit särdeles godt.

Antalet af de under sistförflutna kalenderår inskrifne, inom läroverket flyttade och derifrån afgångne inhämtas af Bil. 2 *a* och *b*.

Af de under läsåret inskrifne 14 lärjungar hafva 8 förut bevistat folkskola och de öfrige åtnjutit enskild undervisning.

Efter vårterminen 1880 afgingo från 1:a klassen 1 och från 2:a 12, hvaribland 1 till folkskollärare-seminarium, 2 till tekniskt läroverk, 3 till högre allm. läroverk, 2 till kontorsplats, 1 till handverk och de öfrige utan uppgifven afsigt vid afgåendet. Efter höstterminen afgick från 1:a klassen 1 och från 2:a äfven 1, den förre till jordbruk, den senare till handverk.

Under sista kalenderåret hafva i stipendier utdelats 52 Kr. 80 öre samt i premier och understöd 91 Kronor 85 öre.

Från afgift till materielkassan hafva under höstterminen 18 och under vårterminen 17 lärjungar befriats. Byggnadskassa finnes icke.

D. *Undervisningsmateriel.*

Efter sista årsredogörelsen har för skolans medel inköpts: Svenskt och tyskt lexikon af Helm, 2 ex. af Roths skolatlas, 1 ex. af Calwagens tyska språklära och elementarbok, 1 ex. af Pallins lärobok i Medeltidens och Nyare tidens historia, 12 häft. af Pedagogisk tidskrift, några häften af Fäderneslandets historia af Montelius m. fl. samt några läroböcker till utlåning. Såsom gåfvor har skolan fått emottaga: till *biblioteket*: de flesta af läroverkens årsberättelser och inbjudningsskrift med anledning af invigningen af Stockholms norra latin-läroverks nya byggnad; till *museet*: en skogsmård af Insp. *P. W. Andersson*, en uggle af en f. d. lärjunge, en perluggla af en f. d. lärjunge och diverse silver- och kopparmynt af Bergshauptm. och Ridd. *P. N. Sevén*, Direkt. och Ridd. *L. Rinman* samt Hrr *Alb. Forssell*, *P. R. Billmanson*, *P. E. Schelin*, *C. E. Bergstrand*, *Dallby*, *Kindeström* och *Nylin*.

E. *Läroverksbyggnader m. m.*

Härvid äro inga viktiga förändringar under året att omnämna.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

Om ställningen i läroverkets kassor under kalåret 1880 se Bil. 3.

Under nämnda år hafva utgått följande belopp till underhåll och tillökning af

a) boksamlingen	Kr. 13: 25.
b) den öfriga undervisningsmaterielen	„ 60: 64.
c) inredningsmaterielen	„ 25: 82.
d) utlåningsboksamlingen	„ 14: 75. = 114: 46.

G. *Examina och Terminsafslutning m. m.*

Höstterminen afslutades med examen den 17 December, hvarvid såsom ledare och vittnen närvaro: Skolans Inspektör, Kontraktsposten och Led. af *K. W. O. Osk. Bohm*, Direkt. och Ridd. *L. Rinman* samt Postmäst. *C. Elgenstierna*.

Vårterminsexamen är af *H. H. Eforus* utsatt att hållas den 10 Juni och kommer att fortgå från kl. 9— $\frac{1}{2}$ 2. Omedelbart efter dess slut följa stipendii- och premieutdelning, ungdomens hemförlofning och terminsafslutning. Uppvisning i sång och gymnastik sker föregående dag kl. 6—7 e. m. Höstterminens början är utsatt till den 24 Aug. kl. 10 f. m.

Nora den 12 Maj 1881.

Bil. 1.

Lärjungar som deltagit i nedan nämnda öfningar Höstterminen 1880.

Klass.	Närvarande lärjungar.		Lärjungar som deltagit i			
			Teckning		Instrumentalmusik.	
	obligatorisk.	frivillig.	Sång.		Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.	
1	22	—	22	—	14	—
2	17	—	17	—	15	—
Summa	39	—	39	—	29	—

Bil. 2 a.

Vårterminen 1880.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).		Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
						Inskrifne i läroverket under terminen.		S u m m a.				
	efter att hafva tillhört när- mast lägre klass följande antal terminer.					Flyttade till klassen på grund af beslut	Qvar i klassen från före- gående termin.	vid vårtermi- nens början	vid föregående termins slut.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mel- lantermin.
1	0	1	2	3	4	5 eller flera	15	—	—	—	1	1
2	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	12	12
Summa	—	—	—	—	—	—	37	—	1	—	13	13

Hösterminen 1880.

Klass.	Lärlingar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärlingar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande)					Lärlingar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.					Inskrifne under terminen.					från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera	Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut	vid föregående termins slut.	vid höstterminens början.	S u m m a.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
1	—	—	—	—	—	8	—	—	—	14	22	—	—	1
2	—	—	1	—	6	10	7	—	—	—	17	—	—	1
Summa	—	—	1	—	6	18	7	—	—	14	39	—	—	2

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1880.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan	12,81	117,00	—	129,81	—	110,34	19,47	129,81
Materielkassan	1906,36	278,37	—	2184,73	—	114,46	2070,27	2184,73
Premie- & Fattigkass.	488,74	94,61	—	583,35	—	91,85	491,50	583,35

Stadspedagogien i Linde.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. C. J. M. Wahlén.)

A. Undervisningen.

Höstterminen tog sin början den 26 Augusti och afslöts den 22 December. Innevarande vårtermin började den 27 Januari och kommer att afslutas den 8 Juni.

Undervisningen har varit förlagd till kl. 8—10 och 11— $\frac{1}{2}$, bönestunderna inberäknade, hvilka upptagit vanl. 15 minuter. Under den kallare och mörkare tiden hafva dock morgonlektionerna varit framflyttade en half timme.

Antalet undervisningstimmar i veckan samt lärjungeantalet under hvardera terminen synes af nedanstående tabell:

Afdelning.	Antal undervisningstimmar i veckan.				Antal lärjungar.	
	Höstterminen.		Vårterminen.		Hösttermin.	Vårtermin.
	Rektor	Extra lärare	Rektor	Extra lärare		
1	10	17	10	17	17	18
2	17	10	17	10	17	16
	27	27	27	27	34	34

Läroböcker:

Kristendom: Petterssons och I. Bäckmans Bibl. Historia.

Modersmålet: Sundéns mindre Språklära, Folkskolans samt Sundéns och Modins Läsebok; Fritiofs saga och Fänrik Ståls sägner.

Tyska: Flachs och Calwagens grammatik; Flachs extemporaliebok samt Calwagens elementarbok och läsebok.

Aritmetik: Nyströms, Pihlstrands och Zweigbergks läroböcker.

Geometri: Euklides.

Historia och Geografi: Odhners mindre och större läroböcker i Sv. Historia, Pallins i Allmän Historia samt Vinges och Erslevs i Geografi.

Naturlära: Celanders och Sandbergs jemte Anderssons Inledning till Botaniken.

Lärokurser:

Lägre Afdelningen.

- Kristendom* (3 t.): Katekes: 1:sta och 2:dra Hufvudstyckena genomgångna och repeterade. Bibl. Historia: Petterssons lärobok genomgången och repeterad. Valda Psalmer.
- Modersmålet* (6 t.): Inmanläsning med redogörelse för innehållet. Rättstafningslära jemte Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. Formläran, samt Satsläran till Syntaxen.
- Tyska* (2 t.): St. 1—25 af Calwagens elementarbok jemte motsvarande af Grammatiken. (Endast vårterminen).
- Aritmetik* ($6\frac{1}{2}$ t.): Olika pensa från och med räkning med hela tal till och med decimal- samt bråkräkning jemte deras tillämpning på regula de tri-, procent- och intresseräkning.
- Historia och Geografi* (4 t.): Sv. Historia: fr. Sigismund till Ulrika Eleonora samt repetition fr. Gustaf Wasa. Geografi: Europas fysiska och politiska Geografi.
- Naturlära* (2 t.): Kapp. 12—19 af Tredje Afdelningen om människan, djur och växter (Cecander).

Högre Afdelningen.

- Kristendom* (3 t.): Katekes: hela läroboken genomgången och repeterad. Bibl. Historia: Peterssons lärobok repeterad. Af I. Bäckmans lärobok 30 berättelser ur Nya Testamentet jemte de bibliska böckernas indelning. Valda Psalmer.
- Modersmålet* (5 t.): Läsnig af valda stycken i obunden och bunden form. Rättstafningslära i förening med Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. Formläran och Satsläran repeterad. Satsanalys. Skriftliga uppsatser, dels själf författade, dels efter diktamen.
- Tyska* (6 t.): St. 1—25 af Calwagens läsebok. Repetition af Formlära och Syntax. Extemporalieöfningar.
- Aritmetik* ($4\frac{1}{2}$ t.): Olika pensa till och med intresse-, rabatt-, diskont-, bolags-, alligations- och kedjeräkning.
- Geometri* (1 t.): Euklides' 3:dje bok jemte repetition af de 3 första.
- Historia och Geografi* ($5\frac{1}{2}$ t.): Sv. Historia: repetition af hela läroboken till Gustaf III. Allm. Historia: Nya tiden till 1815 (de äldre lärjungarne). Geografi: Europas fysiska och politiska geografi.
- Naturlära* (2 t.): Zoologi: Rygggradsdjur, Foglar, Fiskar, Kräddjur och Insekter (Sandbergs lärobok). Botanik: Anderssons Inledning samt pag. 121—151 af Sandbergs lärobok. Insamling och undersökning af lefvande växter.

Vid Vårterminens början infördes inom Högre Afdelningen I. Bäckmans lärobok i Bibl. Historia i stället för den förut använda af Pettersson.

Undervisning i Välskrifning har meddelats Lägre Afdelningens lärjungar i $3\frac{1}{2}$ timmar; inom Högre Afdelningen har ingen viss tid dertill anslagits, hvilket tiden ej tillåtit.

I Teckning, Sång och Gymnastik har, i saknad af anslag, ingen undervisning meddelats.

B. Lärarne.

Beträffande lärarnes tjänsteåligganden under Höstterminen, har Rektor hvarje vecka

undervisat Lägre Afdelningens lärjungar: i Aritmetik $6\frac{1}{2}$, Tyska 2 och Välskrifning $1\frac{1}{2}$ timme, samt Högre Afdelningens: i Tyska 6, Aritmetik $4\frac{1}{2}$, Geometri 1 samt Historia och Geografi $5\frac{1}{2}$ timmar; tillsammans 27 timmar; extra läraren åter Lägre Afdelningens lärjungar: i Kristendom 3, Modersmålet 6, Historia och Geografi 4, Naturlära 2 och Välskrifning 2 timmar, samt Högre Afdelningens: i Kristendom 3, Modersmålet 5 och Naturlära 2 timmar, tillsammans 27 timmar. Extra läraren har äfven utom lärorummet rättat Högre Afdelningens uppsatser på modersmålet.

Sedan pedagogien under åren 1879 och 1880 åtnjutit ett årligt statsanslag af 1,200 Kronor till aaställande af en biträdande lärare, blef den af skolans Inspektör hos Kongl. Maj:t gjorda ansökan om anslag äfven för år 1881 afslagen.

Då emellertid lärjungeantalet var allt för stort, för att en lärare skulle ensam kunna bestrida så många, till ålder och utvecklingsgrad olika, lärjungars undervisning, hafva stadens och landsförsamlingens invånare ansett sig böra bevilja medel till vinnande af ökad lärarekraft; och har det alltså genom de båda samhällenas öfvervillighet och nit för undervisningens ostörda fortgång varit möjligt att äfven under Vårterminen 1881 anställa biträdande lärare; och hafva i sådän egenskap tjenstgjort Pastorsadjunkten *J. Axberger* samt Studeranden *C. Söderberg*, hvarvid deras tjensteåligganden varit så fördelade, att *Axberger* undervisat i Kristendom 6 timmar (3 tim. hvardera afdelningen), samt *Söderberg* i öfriga ämnen, som under Höstterminen 1880 tillhört extra läraren. Under Höstterminen uppehölls extra lärarebefattningen af Pastorsadjunkten *Axberger*.

C. Lärjungarne.

Lärjungarnes antal under hvardera terminen synes af nedanstående tabell.

Afdelning.	Höstterminen 1880.			Vårterminen 1881.		
	Närvarande.	Frånvarande	Summa.	Närvarande.	Frånvarande	Summa.
1	17	—	17	18	—	18
2	17	—	17	16	—	16
Summa	34	—	34	34	—	34

Hemlexor hafva i allmänhet blifvit lärjungarne föresatte i 2 à 3 ämnen för hvarje dag och anses de hafva upptagit en tid af $1\frac{1}{2}$ à 2 timmar.

Lärjungarnes kroppskonstitution är god och har deras helsotillstånd varit mycket godt.

Den 1 Februari 1880 qvarstodo i skolan sedan föregående termin 41 lärjungar, under terminen inskrefvos 4, hvadan antalet lärjungar under Vårterminen 1880 utgjorde 45. Under samma termin afgick 1 lärjunge, under påföljande mellantermin 12; vid Höstterminens början inskrefvos 2; och utgjorde alltså antalet lärjungar under Höstterminen 1880 34.

Af de under läseåret inskrifne hafva

a) 2 bevistat folkskola;

b) 2 förut tillhört Lindes pedagogi samt 2 åtnjutit enskild undervisning.

Under sist förflutna kalenderår hafva följande lärjungar afgått:

Vårterminen 1880: Primus Lindmark (till Westerås h. allm. läroverk),
Anders Andersson (till Örebro d:o),
Carl August Carlsson (till jordbruk),
Richard Henning Ekman (till Westerås h. allm. läroverk),
Carl Albert Andersson (till handtverk),
Erik Albert Pettersson (till jordbruk),
Ernst Emil Nordmark (till handtverk),
Wilhelm Edm. Danielsson (till Örebro h. allm. läroverk),
Arvid Andersson (t. handtverk),
Frans Oskar Bergström (emigrerat till Amerika),
Oskar Gustaf Lindstedt (till handtverk),
Carl Reinhold Andersson (till Örebro h. allm. läroverk),
Carl Gustaf Lindqvist (markör).

Höstterminen 1880: Gustaf Alfred Andersson (arbetare),
Carl Aug. Larsson (d:o).

Under sist förflutna kalenderår utdelades stipendier, premier och understöd till belopp af 76 Kronor 75 öre.

Från afgift till materielkassan hafva under Höstterminen 13, under Vårterminen 11 lärjungar blifvit befriade. Byggnadsfond finnes ej.

D. *Undervisningsmateriel.*

Genom Konsistorie-Expeditionen har skolan fått mottaga de fleste af läroverkens årsberättelser, äfvensom några nya läroböcker från förläggarne.

Boksamlingen har vidare blifvit tillökad genom inköp af några häften Sveriges Historia af Montelius m. fl.

E. *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

Ingen förändring.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

Kassornas ställning synes af nedanstående tabell.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . . .		fi n	n	e s	e j.			
Ljus- och Vedkassan	—	135,50	170,47	305,97	140,36	165,61	—	305,97
Materielkassan . . .	1672,78	317,33	—	1990,11	—	113,69	1876,42	1990,11
Bibliotekskassan . .		fi n	n	e s	e j.			
Premie- & Fattigkass.	22,83	20,00	—	42,83	—	32,75	10,08	42,83

Under sist förflutna kalenderår hafva nedanstående belopp utgått för underhåll och tillökning af

- a) Boksamlingen Kr. 13.
 b) Den öfriga undervisningsmaterielen „ 22: 60.
 c) Inredningsmaterielen , „ 19: 50.

G. *Examina och Terminsafslutning m. m.*

Höstterminen slöts med examen den 22 December af pedagogiens Inspektor, Ledamoten af K. N. O. Fil. och Teol. Doktor *C. D. Arosenius*. För innevarande Vårtermin är examen af H. H. Eforus utsatt att hållas den 8 Juni kl. 9 f. m., hvarefter stipendier, premier och understöd utdelas, samt ungdomen hemförlovas.

Nästinstundande Hösttermin tager sin början den 1 September kl. 10 f. m.

Lindesberg den 6 Maj 1881.

